

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA APLIKOVANÉ GEOINFORMATIKY
A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

ZHODNOCENÍ VYUŽITELNOSTI KONCEPCE
SYSTÉMU ZELENĚ MĚSTA SOKOLOV PRO
ROZHODOVÁNÍ SAMOSPRÁVY

ASSESSMENT OF USEFULNESS OF CONCEPTION OF
GREEN INFRASTRUCTURE CODIFIED IN LAND USE
PLAN FOR SOKOLOV MUNICIPALITY FOR
MUNICIPAL DECISION MAKING

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. VOJTĚCH NOVOTNÝ, Ph.D.

Diplomant: Bc. JAROSLAV URBÁNEK

2018

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jaroslav Urbánek

Regionální environmentální správa

Název práce

Zhodnocení využitelnosti koncepce systému zeleně města Sokolov pro rozhodování samosprávy

Název anglicky

Assessment of usefulness of conception of green infrastructure codified in land use plan for Sokolov municipality for municipal decision making

Cíle práce

Cílem práce je zhodnotit využitelnost koncepce systému zeleně v územním plánu města Sokolov pro rozhodování samosprávy ve věcech správy systému veřejné zeleně na území kompaktního města.

Metodika

Student vypracuje literární rešerši zaměřenou zejména na problematiku sídelní zeleně a územního plánování. Zpracuje analýzy platného územního plánu města Sokolova se zvláštním důrazem na vyhodnocení koncepce zeleně a veřejných prostranství. Rovněž zpracuje analýzy fyzického prostředí města Sokolova a způsobu péče o veřejnou zeleň. Výsledky a diskusi práce věnuje zejména míře koordiaci mezi způsobem vyhodnocení systému zeleně v územním plánu a v praxi údržby zeleně samosprávou města a tomu, nakolik řešení systému zeleně v územním plánu přispívá k koncepčnosti správy veřejné zeleně.

Doporučený rozsah práce
do 70 stran vč. adekvátních grafických příloh

Klíčová slova
veřejná zeleň, systém zeleně, územní plánování, Sokolov

Doporučené zdroje informací

Boone, Ch., G., Modarres, A., 2006: City and environment. Temple University Press, Philadelphia, 221 s.
Francis, R.A., Chadwick, M.A., 2013: Urban ecosystems. Routledge, New York, 212 s.
Novotný, J., 1958: Zeleň ve městě. SNTL Praha, 203 s.
Woolley, H. 2003: Urban open spaces. Spon Press, London, 277 s.

Předběžný termín obhajoby
2017/18 LS – FŽP

Vedoucí práce
Ing. Vojtěch Novotný, Ph.D.

Garantující pracoviště
Katedra aplikované geoinformatiky a územního plánování

Elektronicky schváleno dne 25. 3. 2018

doc. Ing. Petra Šimová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 3. 2018

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma „Zhodnocení využitelnosti koncepce systému zeleně města Sokolov pro rozhodování samosprávy“ vypracoval samostatně pod vedením pana Ing. Vojtěcha Novotného, Ph.D. Uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal, v přehledu literatury a použitých zdrojů.

Prohlašuji, že tištěná verze se shoduje s verzí odevzdanou přes Univerzitní informační systém.

V Horním Slavkově dne 16. 4. 2018

.....

Bc. Jaroslav Urbánek

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu diplomové práce Ing. Vojtěchu Novotnému, Ph.D. za metodické vedení a celkovou vstřícnost při zpracování této diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině za podporu a trpělivost, kterou se mnou měla po celou dobu studia.

V Horním Slavkově dne 16. 4. 2018

.....

Bc. Jaroslav Urbánek

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá porovnáním skutečnosti a evidencí stavu zeleně, prvků a ploch zeleně ve městě Sokolov a zpracováním dat Územního plánu Sokolov v souvislosti s koncepcí systému veřejné zeleně ve městě.

Teoretická část je zaměřena na veřejnou městskou zeleň. V úvodu práce je vysvětlen pojem zezeň, dále je popsán význam, účel a její funkce ve veřejném prostoru. V práci je podrobně charakterizováno členění (rozdělení) veřejné zeleně. Teoretická část práce se také zabývá péčí o zezeň. Základním a rozhodujícím podkladem pro správu zeleně je pasport zeleně. Územní plánování je nedílnou součástí procesu při řešení využití území, zásad a jeho uspořádání.

Praktická část práce se zabývá analýzou rozlohy zeleně na obyvatele v určených lokalitách, dále pak analýzou zeleně v závislosti na funkčních plochách, které jsou součástí Územního plánu Sokolov, včetně porovnání se skutečným stavem veřejné zeleně ve městě. Dále je zpracována analýza, která je zaměřena na případnou korelaci zvýšené kriminality a existence veřejné zeleně. Závěrem byla provedena finanční analýza, jejímž výstupem jsou výdaje města Sokolov na údržbu zeleně.

Na základě získaných poznatků a výsledků z provedených analýz a terénního průzkumu bylo provedeno zhodnocení koncepce zeleně ve funkčních plochách veřejné prostranství a veřejné prostranství – zezeň v Územním plánu Sokolov – zda odpovídá skutečnému rozsahu veřejné zeleně v daném území města. Součástí analýzy je návrh řešení pro samosprávu města Sokolov.

Klíčová slova

veřejná zezeň, systém zeleně, územní plánování, Sokolov

Abstract

The Diploma work deals with the comparison of green vegetation, elements and green areas reality and record keeping in Sokolov town and Sokolov local plan data processing in connection with system concept of green vegetation in Sokolov town.

The theoretical part is focused on urban green vegetation. At the beginning, the term green vegetation is explained, furtheron, the substance, purpose and role of green vegetation in public area is described. A detailed dividing of green vegetation is described in the diploma work. The theoretical part of the work deals with the green vegetation care. The basic and decisive foundation is the green vegetation passport. The city planning is an indivisible part when solving the utilization of the territory, principles and its arrangement.

The practical part deals with the analysis of the green vegetation area depending on population in particular localities. Furtheron, it deals with the function areas that are a part Sokolov local plan, including the comparison with the real situation of urban green vegetation. Then, analysis focused on possible correlation of increased criminality and the green vegetation existence is worked out. Finally, a financial analysis was worked out, the expanses for green vegetation upkeeping of Sokolov town were stated.

On the base of information acquired and the worked out analysis and area exploration results, the system concept evaluation of public green vegetation in function areas „Public areas and Public areas – Green vegetation“ in Sokolov town local plan was worked out and compared with the real area of public green vegetation in particular part of the town. A solving suggestion for Sokolov town self-government is a part of analysis.

Key words

Public green vegetation, green vegetation system, local planning, Sokolov

Obsah diplomové práce

1. Úvod	1
2. Cíle práce	3
3. Metodika	4
4. Literární rešerše	6
4.1 Pojem zeleň	6
4.2 Význam a účel zeleně	8
4.3 Členění zeleně	11
4.3.1 Třídění podle uspořádání v území a funkce	12
4.3.2 Třídění podle přístupnosti	21
4.3.3 Třídění podle kulturně historického významu (zeleň historická).....	21
4.4 Základní druhy zeleně	22
4.5 Analýza zeleně v urbánním prostředí	25
4.6 Typy městské zeleně	27
4.7 Systém městské zeleně	28
4.8 Péče o veřejnou zeleň	30
4.9 Pasport zeleně.....	31
4.10 Generel zeleně	33
4.11 Územní plánování.....	34
5. Charakteristika řešeného území	37
5.1 Širší vztahy	37
5.2 Historie	38
5.3 Přírodní podmínky.....	39
5.4 Územní plán Sokolov	40
5.5 Pasport zeleně.....	45
5.6 Péče a údržba veřejné zeleně města Sokolov	46
6. Výsledky práce	49
6.1 Analýza rozlohy zeleně na obyvatele	49
6.1.1 Výsledky analýzy	49
6.1.2 Karta lokality veřejné zeleně zájmového území, charakteristika systému veřejné zeleně.....	52
6.2 Analýza využití funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň dle Územního plánu Sokolov	84

6.2.1	Zobrazení funkčních ploch dle Územního plánu Sokolov a skutečných ploch se zelení.....	84
6.2.2	Výsledky analýzy	85
6.3	Analýza kriminality	89
6.3.1	Nebezpečné lokality	89
6.3.2	Výsledky analýzy	90
6.4	Finanční analýza.....	90
6.4.1	Finanční analýza výdajů města Sokolov na údržbu zeleně	90
6.4.2	Finanční analýza náročnosti údržby veřejné zeleně v přepočtu na jednoho obyvatele	91
6.5	Zhodnocení zjištěných údajů a návrh řešení pro samosprávu města.....	93
6.5.1	Zhodnocení zjištěných údajů.....	93
6.5.2	Návrh řešení pro samosprávu	96
7.	Diskuze	97
8.	Závěr a přínos práce	98
9.	Přehled literatury a použitých zdrojů	99
10.	Seznam obrázků	104
11.	Seznam tabulek.....	106

1. Úvod

Na začátku 21. století si obyvatelé měst po celém světě pokládají otázku, jakým způsobem využít veřejný prostor. Mnoho tradičních městských center a předměstí je ve vyspělém světě postaveno na zelené louce. Spolu se vzrůstající obavou z urbanistické degradace měst je upozorňováno na nutnost přítomnosti kulturního významu městské zeleně. Jedná se hlavně o veřejné – městské prostředí, obnovení života v městských oblastech (Wooley, 2005).

Jedno z témat, které vyplynulo z analýzy udržitelnosti měst, je úloha zelených ploch a zemědělství ve městech s ohledem na plnění základních potřeb a ochranu přírodního prostředí. Ze studií lze konstatovat obecný závěr, že městská zeleň a zemědělství jsou v mnoha případech důležité pro blaho občanů. Často jsou zanedbávány a v nejhorsím případě považovány za škodlivé pro rozvoj měst. Z tohoto důvodu je nutné přehodnotit politiku měst, zohlednit přínosy činností a úloh souvisejících s těmito oblastmi, jedná se hlavně o zlepšení přírodního prostředí. V jednotlivých případech je nutné provést podrobné studie o umístění a využití městských zelených ploch ve městech. Zde se projevuje vliv lidské ekologie, protože jsou vyžadovány modely pro distribuci zájmových oblastí v různých městech. Dále je nutné prozkoumat historický vývoj zmíněných distribučních modelů, aby bylo dosaženo hlubšího pohledu na faktory městské dynamiky, které určují úlohu zelených ploch ve městech (Hamada, 2009).

Zelené prostory jako jsou parky, sportoviště, lesy, mokřady, přírodní louky nebo jiné ekosystémy, představují nezbytnou základní součást každého městského ekosystému. Zelené městské oblasti usnadňují fyzickou aktivitu a relaxaci, tvoří útočiště od hluku. Stromy produkují kyslík a pomáhají odfiltrovat škodlivé znečištění ovzduší, včetně prachových částic (WHO, 2018).

Městské zelené plochy plní mnoho funkcí v městském prostředí, které mají prospěch pro kvalitu života lidí. Existuje hodně společných postojů o významu a hodnotě městských zelených ploch ve městech, pokud jde o plánování a budování udržitelných ekosystémů 21. století. Trvale rostoucí provoz a městské teplo, zejména v rozvojových zemích, nejenže poškozují životní prostředí, ale také způsobuje sociální a ekonomické náklady. Ekologické výhody plynoucí ze zeleně, které se pohybují od ochrany a zachování biologické rozmanitosti až po pomoc při

zmírňování změn, nelze v současném udržitelném plánování přehlédnout. Zelené prostory také pomáhají efektivně snížit energetické náklady na chlazení budov. Navíc, vzhledem k jejich pohodlí a estetice, zelené plochy zvyšují hodnotu nemovitosti. Nicméně nejvíce vyhledávané výhody zeleně ve městě jsou sociální a psychologické. Městské zelené plochy, zejména veřejné parky a zahrady, poskytují prostředky k relaxaci a rekreaci (Haq, 2011).

2. Cíle práce

Na základě získaných informací z pasportu zeleně, mapových podkladů, Územního plánu Sokolov bude proveden terénní průzkum zájmového území města Sokolov, které se skládá z katastrálních území Sokolov, Vítkov u Sokolova, Hrušková a Novina u Sokolova. V rámci práce bude provedena analýza rozlohy zeleně na obyvatele, analýza využití funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň dle Územního plánu Sokolov, analýza kriminality a finanční analýza údržby zeleně.

Hlavním cílem je na základě zjištěných poznatků zhodnotit systém správy, údržby a péče o veřejnou zeleň na území města Sokolov.

Výsledky této práce mohou sloužit městu Sokolov jako základ pro zpracování generelu a pasportu veřejné zeleně. Dále zhodnocení a navržené řešení lze využít jako podklad při rozhodování samosprávy o případné změně územního plánu.

3. Metodika

V rámci provedení analytické části práce byly prostudovány pasporty veřejné zeleně, mapové podklady a Územní plán Sokolov. Následně byl proveden terénní průzkum města, který proběhl v období 08-09/2017. Při terénním průzkumu bylo provedeno porovnání skutečného stavu zeleně s daty zjištěných v pasportech veřejné zeleně a mapových podkladech. Zároveň byla pořízena fotodokumentace jednotlivých částí území města a jejich zeleně.

Jako další krok byla zpracována analýza rozlohy zeleně na obyvatele. V této části bylo nutné získat od Městského úřadu Sokolov z registru obyvatel stav počtu občanů trvale přihlášených ve městě na konkrétní adrese k datu 31.12.2017. Dále byly z pasportu veřejné zeleně GS Pasport získány informace o veřejné zeleni. V pasportu je město Sokolov rozděleno do několika lokalit z důvodu přehlednější orientace ve městě. Toto rozdělení bylo převzato do analýz. Na základě získaných dat byla provedena analýza, kde bylo znázorněno, kolik plochy veřejné zeleně připadá na jednoho obyvatele v dané lokalitě. Výsledkem analýzy je mapový výstup, který byl proveden v programu ArcGIS.

Byla zpracována analýza využití funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň dle Územního plánu Sokolov. Tato analýza spočívala v porovnání funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň z Územního plánu Sokolov se skutečnou plochou veřejné zeleně z GS Pasportu. Pro získání potřebných výstupů bylo nutné z Územního plánu Sokolov vyčlenit funkční plochy veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň. Zmíněné funkční plochy byly porovnány s vrstvou z GS Pasportu skutečné plochy veřejné zeleně. Mapové výstupy využití funkčních ploch jsou znázorněny v programu ArcGIS.

Na základě dokumentu „*Koncepce prevence kriminality města Sokolov pro období let 2015-2017*“, byla zpracována analýza kriminality. Zmíněný dokument vytvořila Městská policie Sokolov. V koncepci jsou definovány lokality, kde dochází k nejvyšší kriminalitě ve městě Sokolov. Pro vyhotovení analýzy kriminality byly použity stanovené nebezpečné lokality, do kterých byly začleněny všechny vrstvy veřejné zeleně z programu GS Pasport. Výsledkem analýzy je mapový výstup, který byl proveden v programu ArcGIS.

V rámci získaných materiálů financování údržby a péče o zeleň ve městě Sokolov byla provedena finanční analýza. V této části byl zpracován podrobný přehled výdajů města Sokolov vynaložených na péči o zeleň za období 2013 – 2018. Dále byl v analýze proveden podrobný přehled výdajů na jednoho obyvatele za rok a průměrný výdaj na jeden hektar v roce za období 2013 – 2018.

Na základě zjištěných výsledků bylo provedeno zhodnocení systému správy, údržby a péče o veřejnou zeleň ve městě Sokolov v návaznosti na Územní plán Sokolov. Zhodnocení bylo provedeno na základě nastudování potřebných materiálů, místního šetření a výstupů z analýz. Dle zjištěných skutečností byla navržena opatření.

4. Literární rešerše

4.1 Pojem zeleň

V zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, a v jeho prováděcí vyhlášce, není pojem zeleň přesně vymezen. Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, v příloze č. 7, v platném znění, zeleň popisuje u specifikace nezastavitelného pozemku jako: „...*pozemek veřejné zeleně a parku, sloužící obecnému užívání ...*“.

V zákoně o obcích (obecní zřízení) č. 128/2000 Sb., v platném znění, je veřejná zeleň zahrnuta pod pojmem veřejné prostranství, konkrétně v § 34 tohoto zákona se uvádí, že: „*veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru*“.

Ochranu zeleně pak zajišťuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, jehož cílem je chránit a udržovat přírodní rovnováhu v krajině a všechny její formy života. Obce vydávají obecně závazné vyhlášky, kterými určují dodržování pořádku a čistoty ve městě, péči o veřejná prostranství a zeleň.

V České státní normě 83 9001: Sadovnictví a krajinářství – terminologie – základní odborné termíny a definice, je pojem zeleň definován následovně:

„1) soubor tvořený živými a neživými (přírodními nebo umělými) prvky zeleně, záměrně založenými nebo spontánně vzniklými, o které je zpravidla pečováno sadovnicko-krajinářskými metodami, výjimečně jej může tvořit i jeden vegetační prvek.

2) v územním plánování se zelení zpravidla rozumí funkční náplň území, která je rovnocenná jiným funkcím, jako je např. doprava nebo bydlení, rozšiřuje zeleň v hlavní, dominantní funkci, kdy je jedinou náplní území, např. parky a zeleň v doplňkové funkci, kdy je součástí ploch s jinou hlavní funkcí, např. s bydlením.“ (ČSN 83 9001).

Městská zeleň podle číselníku Corine Land Cover třídy 1.4.1 obsahuje plochy uvnitř městské zástavby (stromy, trávničky, okrasné zahrady, parky, květinové záhony, zeleň na náměstích a ve vnitroblocích budov, hřbitovy, zoologické a botanické zahrady

a jiné plochy pokryté rostlinami), které slouží k rekreačním účelům a neslouží k vytváření produkce (European Environmental Agency, 2000).

Pod pojmem zeleň Kavka a Šindelářová (1978) zahrnují jednak zeleň původní (přirozenou i chráněnou), jednak zeleň člověkem záměrně vysazenou, např. ojedinělé stromy, skupiny stromů a keřů, roztroušené remízky, aleje, souvislé i nesouvislé zatravněvané plochy, parky a zahrady, ale také lesní a užitkové porosty.

Šimek (2001) zeleň charakterizuje jako soubor živých a neživých prvků uspořádaných podle estetických zásad do vícefunkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí. Zeleň člení na dvě hlavní kategorie, a to městskou a krajinnou.

Mareček (2004) tímto pojmem označuje vytrvalé vegetace v územním plánování, zahradní a krajinářské tvorbě a v systému obecného plánování zejména v sídlech. Mezi zeleň řadí stromy, keře, květinové výsadby, trávníky, louky atp., avšak mimo lesů, které pro svoji funkci jsou projektovány samostatně.

Vorel (2006) definuje plochy zeleně jako vymezený segment území se souborem prvků přirozeně vzniklých nebo záměrně založených a uspořádaných podle zahradně architektonických a krajinářských zásad. Prvky dělí na živé a neživé, přírodní či umělé. Mezi živé prvky řadí stromy, keře, trávníky a květiny (byliny). Neživými prvky jsou pak terén, kameny a voda. Umělými prvky jsou zejména stavby a parkový mobiliář, tj. cesty, odpočívadla, schodiště, opěrné zdi, květinové zdi, zídky, pergoly, altány, lavičky, umělecká díla, osvětlení a další vybavení, která souvisí s jejím užíváním např. dětská hřiště.

Šimek (2001) i Vorel (2006) dělí zeleň na dvě základní skupiny, zeleň sídelní (městskou, venkovskou) a zeleň krajinnou.

Městskou zelení označuje Šimek (2001) plochy v zastavěném území, které spravuje příslušná obec. Plochy zeleně, které samy nezajistí přirozené regulační mechanismy, existence vegetačních prvků je podmíněna péčí a správou člověka.

Krajinnou zelení Šimek (2001) vymezuje plochy, kde rozvoj vegetačních prvků není přímo závislý na péči člověka. Je tvořena zejména fungováním přirozených regulačních mechanismů.

Podle Hurycha (2011) se objekty zeleně skládají z těchto součástí:

- prvků živých – biotické, zejména vegetační (dřeviny a byliny, včetně trávníků) a živočichů,
- prvků neživých – abiotických, jak přírodních (terén, skály, voda), tak umělých (stavby, konstrukce, drobná zahradní architektura, cesty a odpočívadla, umělecké a účelové doplňky, vybavení atp.).

Jednotlivé prvky zeleně pak mají stránku estetickou (kompoziční), technickou a účelovou (Hurych, 2011).

Veřejné prostranství je plocha definovaná urbanistickými prostředky, jedná se hlavně o okolní zástavbu. Často bývá vymezena zelení (zejména stromy) nebo jinými prostorotvornými prvky a způsoby (vodní plochou, vodním tokem aj.) (Balabánová a kol., 2015).

V současné době neexistuje všeobecně uznávaná definice městského zeleného prostoru, pokud jde o jeho zdraví a blahobyt. Městské zelené plochy mohou obsahovat místa s „přirozeným povrchem“ nebo „přírodním prostředím“. Mohou také zahrnovat určité druhy městské zeleně, jako jsou stromy v ulicích a mohou zahrnovat „modrý prostor“, který představuje vodní prvky od rybníků po pobřežní zóny. Typickými zelenými plochami v městských oblastech jsou veřejné parky, zahrady, lesní porosty, dětská hřiště, oblasti, které nejsou vhodné pro výlety (např. silniční okraje), pěší stezky na pláži, pláže a podobně (WHO, 2016).

4.2 Význam a účel zeleně

Novotný (1958) popisuje, že zeleň ve městě zastupuje přírodu, se kterou je člověk spjat. Je potřebná pro udržování fyzické a psychické síly obyvatel. Obyvatelům je tak poskytována náhrada za přírodu formou městské zeleně.

Novotný (1958) přisuzuje zeleni především účel rekreační. Zároveň však jsou zelené plochy přirozeným zdrojem okysličování okolí a mají schopnost vstřebat řadu městských plynových zplodin, zlepšují městský vzduch v době parných letních dnů. Další zdravotní význam spočívá v jejím zachycování prachu. Zeleň zároveň snižuje městský hluk, vyšší porosty s hustými korunami snižují i sílu škodlivých větrů,

zachycují vysušující větry a regulačním vlivem vytvářejí příznivější stejnoměrnější ovzduší, především při silných tepelných výkyvech.

Novotný (1958) zmiňuje další význam zeleně, a to estetický a výtvarný. Estetickou hodnotu nelze přesně označit či vyčíslit, jedná se o pocitové vnímání jednotlivého člověka. Zeleň vytváří upravenější, obyvatelnější prostředí, uklidňuje a působí příznivě na psychiku lidí.

Nakonec Novotný (1958) dává zeleni i význam protipožární, neboť vysoké stromoví snižuje sílu větru, a tím zmenšuje možnost rozšíření požáru.

Kavka a Šindelářová (1978) uvádějí, že nositelem zeleně jsou rostliny a v širším kontextu jsou to všichni zástupci rostlinné říše. Výskyt zeleně ovlivňují klimatické poměry, nadmořská výška, členění terénu a expozice, fyzikální a chemické vlastnosti půdy a geologické podloží.

Horký (1982) přisuzuje ploše a prvkům zeleně tato uplatnění: estetické, psychické, bioklimatické, hygienické, prostorové, rekreační, vodohospodářské a půdoochranné, hospodářské a ekologické.

Demografové předpovídají, že do roku 2020 bude téměř 60 % světové populace obývat městské oblasti. Z tohoto důvodu je městský zelený prostor považován a vnímán jako důležitý faktor udržitelného rozvoje a lidského blahobytu. Po dlouhou dobu byly zelené plochy považovány za pozůstatky nebo vedlejší produkty městského rozvoje (Bishop a Lange, 2005).

Definice zeleného prostoru neznamena, že prostor je ekologický nebo biologický. Pod označením „zelený prostor“ se rozumí nezastavěná městská otevřená plocha zastoupená parky, zahradami a umístěnými cestami. Zelený prostor je buď ve formě kusu přírody, který přežil v hustém městě, nebo v podobě současných volnočasových ploch, který je přizpůsoben specifickému využití (Boon a Modarres, 2006).

Hurych (2011) uvádí, že základní podmínkou harmonického rozvoje lidské společnosti je zdravé životní prostředí. Všechny lidské procesy jsou však vedeny zejména rozvojem jeho technické složky a přímým znečišťováním ovzduší, vody a půdy. Přílišná hlučnost, spěch a napětí působí na nervový systém lidí, což má neblahý vliv na fyzický a psychický stav lidského organismu. Proto je třeba, aby se člověk vrátil k prostředí, ve kterém se vyvíjel, tj. k přírodnímu prostředí. V sídlech

zastupuje přírodní složku prostředí správně vyprojektovaná, založená i ošetřovaná zeleň.

Dle Hurycha (2011) má zeleň tyto významy:

1. Mikroklimatický – vegetace přímo ovlivňuje klimatické činitele a snižuje negativní důsledky urbanizovaného prostředí. Rostliny působí na teplotu a zvyšují vlhkost vzduchu. Brání přehřátí půdy a mírní tepelné výkyvy.
2. Zdravotní (hygienický) – rostliny spotřebovávají při fotosyntéze oxid uhličitý a vracejí do ovzduší kyslík. Vzduch částečně zbavují škodlivých plynů a různých pachů. Silnější koncentrace nečistot však působí na rostliny zhoubně. Významná je i protiprašná funkce zeleně, dále snižuje hlučnost.
3. Psychický a rekreační – lidé v zeleni získávají klid a uspokojení. Na lidské smysly působí příjemný pocit ze zdravého a mikroklimaticky zlepšeného prostředí a další věci jako zelená barva, světlo a stín, barevnost a proměnlivost obrazů, šumění listů a vody, zpěv ptáků atp.
4. Kulturní, estetický a reprezentační – upravené plochy jsou významné zejména na území sídelních celků. Zeleň se stává významným kompozičním prvkem a spoluvytváří prostor a člení plochu. Doplnuje a zvýrazňuje stavby, zakrývá nedostatky a technická díla začleňuje do krajiny.
5. Hospodářský (ekonomický) – krajinná zeleň (lesy, remízky, větrolamy, stromořadí, jednotlivé stromy) má hospodářský význam zejména ve své dřevní hmotě, zároveň i jako činitel klimatický, vodohospodářský, půdotvorný a protierozní, umožňuje život zvířím a ptactvu. V sídelních útvarech je ekonomický význam zeleně malý, naopak s péčí o zeleň jsou spojeny značné náklady. Lze uvést i protipožární a izolační účinek zeleně a stínění objektů.

„Zelený prostor“ se zpravidla vyznačuje otevřenou vegetační plochou v městském prostředí, je synonymem pro „otevřený prostor“. Tím se rozumí úseky městského prostředí, které si zachovávají některé charakteristické znaky typické pro přírodní nebo polopřírodní ekosystémy, například vegetační pokryv nebo ekosystémy, které se spontánně regenerují (Francis a Chadwick, 2013).

Na webových stránkách Healthy Parks Healthy People Central (2017) v článku Urbanismus a význam zeleného prostoru ve městech pro zdraví člověka a životního

prostředí se uvádí, že města tvoří nejen budovy a lidé. Některá města jsou známá pro stůj otevřený prostor, jsou tímto atrakcí pro obyvatele a návštěvníky takových měst. Otevřený prostor v městských prostředích poskytuje mnoho výhod – sport a rekreaci, zachování přírodního prostředí, zajištění zeleně a i hospodaření s městskými dešťovými vodami. Zelený prostor musí být v urbanistickém plánování klíčový.

Existuje mnoho zdravotních výhod spojených s přístupem k veřejným prostorům, k vegetačním oblastem jako jsou parky, otevřené prostory a dětská hřiště, souvisí to s lepším vnímáním celkového zdraví, sníženou stresovou hladinou, sníženou depresí a dalšími. Zlepšení přístupu k otevřenému veřejnému prostranství má tedy potenciál zvýšit úroveň fyzické aktivity a má přínos pro duševní zdraví a může snížit zdravotní péči a další náklady.

Městské parky také mají přínos pro životní prostředí. Síť parků a otevřených prostorů, které zahrnují chráněné přírodní krajiny, ekologické rezervy, mokřady a další zelené plochy, je rozhodující pro zajištění zdravých stanovišť pro lidi, volně žijící zvířata a rostliny v hustě zastavěných místech. Přírodní krajiny jsou životně důležité pro zachování regionálních ekosystémů uprostřed rostoucích měst.

Parky pomáhají vytvářet lidské a energeticky efektivní města, která pomáhají zpomalit globální oteplování. Lineární parky a otevřené prostory vytváření kompaktní bydlení atraktivní a životaschopné. Každý strom pomáhá bojovat proti globálnímu oteplování tím, že snižuje množství skleníkových plynů v atmosféře a pomáhá ochladit města (Healthy Parks Healthy People Central, 2017).

4.3 Členění zeleně

Veškerá zeleň, zahrady i parky se dělí podle půdorysného řešení a prostorových tvarů na pravidelné, nepravidelné (přírodní, krajinářské) a smíšené (použitím prvků pravidelných i nepravidelných) (Novotný, 1958).

Pravidelné se vyznačují strohým, pravidelným uspořádáním, částečně i stylizací rostlin, v půdorysu se projevují geometrickými obrazci s osou protínající většinou ústřední budovu. V pravidelných slozích vznikaly téměř všechny nejstarší zahrady, egyptské, zahrady Babyloňanů, Assyřanů, zahrady perské, indické, mongolské, řecké i římské, arabské, maurské. Pravidelný sloh zahradní pokračoval i ve středověkých, jednoduchých a většinou užitkových zahradách klášterů a hradů, vrcholem byly

francouzské renesanční zahrady v době Ludvíka XIV. a skončil v baroku (Novotný, 1958).

Nepravidelné či přírodní nebo krajinářské byly zakládány zahrady v Číně a Japonsku o několik staletí dříve než v Evropě. Pro uspořádání zahrad byly brány náměty z blízké přírody. V Evropě vznikl přírodní sloh zahrad až v polovině 18. století vlivem nových filozofických i výtvarných směrů a touze po návratu k přírodě. Krajinářský sloh vznikl v Anglii, bývá označován i jako sloh anglický (Novotný, 1958).

Smišený sloh je od 60. let 19. století nejvíce využívaný, základem je sloh pravidelný nebo nepravidelný s vloženými prvky opačného slohu. Například v parku s přírodně vedenými cestami a nepravidelnými porosty dřevin jsou kraje cest nebo hřišť lemovány stříhanými živými ploty, na travnaté ploše je umístěn bazén v kruhovitém nebo jiném geometrickém tvaru nebo naopak v pravidelném půdorysu sadové úpravy mohou být její rohy osázeny nepravidelnými skupinami keřů nebo květin či asymetricky vysázeny stromy (Novotný, 1958).

Tyto tři způsoby zakládání zahrad či parků lze dále dělit podle estetických účinků na sady klasické, které působí vyrovnaným, uklidňujícím dojmem, a romantické, které svou rozmanitostí podporují fantazii (Novotný, 1958).

Stejskalová (2011) třídí zeleň:

- podle uspořádání v území a funkce – sídelní zeleň (zeleň městských sídel, zeleň venkovských sídel) a krajinná zeleň (rozptýlená zeleň, doprovodná zeleň, trvalé zemědělské porosty, les),
- podle přístupnosti (zeleň soukromá, zeleň veřejná, zeleň vyhrazená),
- podle kulturně historického významu (zeleň historická) - kulturní památka, památková rezervace, památková zóna.

4.3.1 Třídění podle uspořádání v území a funkce

Sídelní zeleň

Zeleň městských sídel (parky, menší parkové úpravy, zeleň obytné zástavby, zeleň městského parteru, zeleň zvláštního určení, zeleň sportovních areálů, zeleň

průmyslové zástavby, zeleň hřbitovů, zeleň zahrádkových kolonií, zeleň u individuální zástavby) (Stejskalová, 2011).

Parky – ucelené, záměrně komponované zahradně architektonické celky veřejné zeleně, které slouží k rekreaci, hrám nebo sportovním činnostem. Představují základ systému zeleně v urbanistické struktuře města. Zároveň plní funkci hygienickou a ekologickou. Plocha parku bývá od 2 do 10 ha. Rozlišují se parky základního a speciálního významu.

a) parky základního významu

- podle velikosti a způsobu využití: parky celoměstského významu sloužící k rekreaci obyvatel všech městských částí (ideální plocha 7 – 10 ha), parky obvodového významu sloužící jako spádové parky pro obyvatele městských čtvrtí (ideální plocha 5 – 7 ha), parky okrskového významu sloužící rekreaci obyvatel příslušného obytného souboru (plocha 2 – 5 ha).
- podle intenzity údržby a stupně vybavenosti: parky 1. kategorie (nejvyšší intenzita údržby a vybavenosti), parky 2. kategorie, parky 3. kategorie.

b) parky speciálního významu: příměstské parky (lesoparky), lázeňské parky, výstavní parky, další parky (Stejskalová, 2011).

Městské parky

Tvorba parku závisí na velikosti zvolené plochy, rozsahu spádového území, charakteru okolní zástavby a jeho dostupnosti. Důležitá je i návaznost na infrastrukturu města včetně systému zeleně. Pro návrh parku je určující nápad řešení, který spočívá ve vypracování kompozičního schématu parku, v němž se stanoví kompoziční osy a těžiště parku, vymezí jednotlivé partie a nastaví záměrný cestní systém. Vypracovává se podrobný program parku, který se skládá z navržení ústředního prostoru, soustavy odpočívadel a soustavy zajímavých tematických celků. Ty mohou být vegetačního charakteru, smyslové a květinové zahrady nebo abiotické povahy (přírodní divadla, galerie, čítárny). Program parku doplňují herní a sportovní aktivity. Můžeme rozlišit v parku zónu vstupní, klidovou, rušných aktivit a společenskou, jejich provázanost je označována jako vnitřní funkční vztah (Stejskalová, 2011).

Příměstský rekreační park (lesopark)

Vytváří se na okraji větších měst, slouží k celodenní, hlavně víkendové rekreaci obyvatel. Kompozice je postavena na přírodních prvcích, jako jsou lesy, vodní toky a louky s rozptýlenou zelení. Základem bývá původní vegetace. Parkem vedou cyklostezky, hipostezky a naučné stezky. Pro sportovní činnosti je možné využít golfová hřiště, in-line dráhy nebo multifunkční travnatá hřiště. Mohou zde být koupaliště s pobytovými trávníky, půjčovnami loděk atp. Příměstské parky zakládané na zalesněném území určeném pro intenzivní rekreaci jsou nazývány lesoparky (Stejskalová, 2011).

Lázeňský park

Specifický druh parkové zeleně, vznikala s výstavbou lázeňských měst. Je součástí urbanistické struktury města, doprovází hlavní promenády, dotváří prostranství před léčebnými domy, prameny a společenskými zařízeními. Navozuje atmosféru výjimečnosti a přepychu, je oddělena od dopravního a obchodního ruchu města. Slouží k léčebným vycházkám a společenským aktivitám lázeňských hostů. Výraznou komponentou jsou květinové záhony na dokonale upravených travnatých parterech. Z hlediska péče a vybavenosti se jedná o nejnáročnější kategorii zeleně (Stejskalová, 2011).

Menší parková úprava, drobná parkově upravená plocha

Menší parkové úpravy (velikost plochy 0,5 – 2 ha, minimální šířky 25 m) a drobné parkově upravené plochy (s plochou menší než 0,5 ha) se zakládají jako nenáročné parkové plochy, převážně mezi zástavbou a dopravní komunikací. Jsou součástí tzv. zelených koridorů měst a spolu s uliční zelení pronikají hluboko do center měst. Význam mají zejména hygienický a ekologický (Stejskalová, 2011).

Zeleň obytné zástavby

Podle charakteru zastavěnosti se obytná zástavba dělí na sídliště, soubory bytových domů, blokovou zástavbu, vilové čtvrti a soubory rodinných domků (Stejskalová, 2011).

Zeleň městského parteru

Zeleň na náměstích

Náměstí je urbanisticky vyhraněný, tvarově jednoznačně definovaný prostor. Úkolem zeleně v tomto prostoru je především zdůraznit stavební kvality náměstí. Náměstí bývá využíváno víceúčelově, slouží ke krátkodobé rekreaci, jako komunikační uzel, dopravně namáhané místo a shromažďovací a tržní prostor. Při úpravách náměstí se uplatňuje zásada jednoduchosti. Převažují dlážděné plochy nad plochami vegetačními (Stejskalová, 2011).

Pěší zóny

Pěší zóny se zřizují v centrech měst pro zkvalitnění uličního parteru a z důvodu ochrany před velkým dopravním provozem. Umožňují volný pohyb chodců prostorem s vyloučením dopravní zátěže. Slouží k posezení a odpočinku. Prostor zóny bývá rozčleněn prostřednictvím vegetačních pásů, záhonů, kontejnerů a ostatní mobilní zeleně do několika pěších koridorů, prostoupených odpočinkovými plochami. Zdůrazněny bývají zajímavými dlažbami, doprovázeny jsou výtvarnými díly a vodními i jinými architektonickými prvky (Stejskalová, 2011).

Obytné zóny (ulice)

Obytné ulice se zakládají v klidových částech města, v okrajových vilových čtvrtích či koloniích rodinných domků. Bývají zčásti zatravněny a osázeny zelení v nenáročných seskupeních (Stejskalová, 2011).

Prostory před významnými budovami

Mezi tyto prostory se řadí vysoké úřady, banky, spořitelny, hotely nebo sportovní haly, bývají zvýrazněny reprezentativní venkovní úpravou. Volná plocha před budovami bývá koncipována jako přehledný nástupní prostor, kde se uplatňuje pohled na budovu a její architektonické hodnoty. Oživena bývá uměleckým dílem, vodním prvkem či reklamním poutačem týkající se náplně a funkce objektu (Stejskalová, 2011).

Stromořadí

Nejčastější formou zeleně ve městech je zeď vysazovaná v ulicích ve formě stromořadí. Stromořadí je liniovým kompozičním prvkem. Situuje se do uličního prostoru jako řadová výsadba v pravidelném rytmu. Stromořadí se vysazují jako

jednostranná, oboustranná nebo středová. Oboustranná se vysazují v širších ulicích okolo 20 m, jednostranná v ulicích užších (Stejskalová, 2011).

Zeleň zvláštního určení

Zahrady mateřských škol

Zahrady mateřských škol jsou nedílnou součástí celodenní péče o děti předškolního věku. Jsou zde rozvíjeny pohybové dovednosti dětí, děti se seznamují s přírodou a dochází ke zprostředkování prvních estetických prožitků pomocí vegetace. Tvoří důležitou součást vzdělávacího programu předškolních zařízení, který rozvíjí schopnosti dětí po fyzické, psychické a sociální stránce. Součástí zahrad jsou otevřené terasy pro slunění, kryté terasy pro odpolední spánek na čerstvém vzduchu, pobytové altány a větší odpočívadla pro pasivní rekreaci dětí. K dalšímu vybavení se řadí pískoviště, soustavy herních prvků, koloběžkové dráhy, pobytové trávníky pro aktivní pohyb. Nejdůležitější složkou zahrady školy je trávník až 70 % pro volný pohyb dětí a pro míčové hry. U vstupního prostoru do zahrady bývají květiny a větší množství stálezelených dřevin a jehličnanů. V samotné zahradě se z dřevin vybírají zejména listnaté. Důležitý je zvýšený podíl dřevin pestrolistých, barevných a bohatě kvetoucích (Stejskalová, 2011).

Zahrady základních škol

Parkové úpravy u základních škol jsou celky zeleně se soustavou účelových ploch a zařízení. Obvykle se dělí na vstupní plochu, okrasné výsadby v okolí školy, přestávkový dvůr a sportoviště. Bývá zřízena i malá pěstitelská plocha. Vstupní prostor pro shromažďování žáků před otevřením budovy se nevybavuje náročným mobiliářem či složitými výsadbami, obvyklá je výsadba stromů do dlažby a vyvýšené záhony s nižší kompaktní keřovou výsadbou. V bezprostředním okolí školy se umísťuje okrasná část sadovnických úprav. Uplatňují se druhově pestré dřeviny k plnění nejen estetické funkce, ale i naučné. Výsadby lze označit jmenovkami. Přestávkový dvůr slouží ke krátkodobé rekreaci žáků. Tělovýchovné plochy představují hřiště na míčové hry. Hřiště se oddělují volně rostoucími nebo stříhanými živými ploty, jednostranným stromořadím či popínavou zelení na konstrukcích. Vhodný je vyšší podíl jehličnatých a stálezelených listnatých dřevin a dřevin s jednotným opadem listů. Pěstitelská plocha se využívá k výuce pěstitelských a přírodovědných předmětů. Školní areály by měly být přehledné

s jednoduchými parkovými úpravami s ohledem na bezpečnost a bezproblémovost výuky (Stejskalová, 2011).

Zahrady středních škol

Parkové úpravy jsou uzpůsobeny zaměření studia. U zemědělských škol navazují na okrasnou část ukázkové plochy základních produkčních plodin a plochy na předvádění mechanizace, u zahradnických škol tematické sbírky zahradních rostlin a skleníky, u stavebních škol plochy pro výstavby stavebních materiálů. Bývají doplněny i výtvarnými díly s odbornou tematikou (Stejskalová, 2011).

Parkové úpravy vysokoškolských areálů

Parkové úpravy u vysokoškolských areálů jsou zakládány na vyšší investiční a profesionální úrovni. U moderních kampusů složených z jednotlivých budov to jsou shromažďovací a reprezentativní plochy před jednotlivými fakultami a rektorátem, na které navazují komunikace pro pěší, cyklisty a vozidla. Plochy před budovami jsou vybavovány nápaditou soustavou sedacích prvků, nákladnější zahradní architekturou, což mohou být fontány, bazény, vyvýšené záhony, mobilní zeleň, a tematickými či účelovými výtvarnými díly, např. pyramida se stupni na sezení, sluneční hodiny, informační sestava tabulí s digitální obrazovkou atp. (Stejskalová, 2011).

Parkové úpravy areálů nemocnic

Areály nemocnic bývají složeny z několika pavilonů, jednotlivé pavilony jsou zasazeny do soustavy parkové zeleně. Zeleň plní funkci hygienickou a psychologickou, uklidňuje nervovou soustavu, působí optimistickým dojmem a je zdrojem estetických zážitků. Pro pacienty tak představuje často jediné spojení s okolím. Zeleň je navrhována jako statická kompozice v jasných optimistických tónech s výraznou proměnlivostí během vegetace (Stejskalová, 2011).

Zahrady a parky rehabilitačních ústavů a zařízení pro pohybově handicapované

Zeleň je zde obdobná jako u nemocnic, zejména z důvodu psychologického účinku. V těchto areálech jsou však navíc plochy s rehabilitačním náčiním, travnatými pobytovými plochami, krátkými pěšičkami s lavičkami a okruhy pro použití invalidního vozíku (Stejskalová, 2011).

Zahrady a parky pro nevidomé a slabozraké

Zřizují se jako samostatná účelová zařízení u stacionářů a ústavů či jako specifické zahradní části celoměstských parků. Jsou využívány jako součást procesu integrace nevidomých do společnosti. Zahrada má cestní síť vedenou v pozvolných liniích bez strmých sklonů a schodů. Cesty jsou opatřeny protiskluzovým povrchem s vodící linií, případně vodícími madly. Součástí zeleně jsou porosty nebo vyvýšené záhony se sestavami rostlin poznatelnými hmatem, čichem a sluchem (Stejskalová, 2011).

Zahrady pro mentálně postižené

Při vytváření zahrady se uplatňuje řada zásad jako je bezkonfliktnost a bezpečnost pohybu, optimistické ladění výsadeb, začleňování jednoduchých pohybových sportovních aktivit a tematických zahrad pro rozvíjení smyslů. V rámci výukového programu se zavádí vhodné pracovní aktivity, zřizují se záhony pro pěstování zeleniny a bylin, ohrady a chlívký pro chov drobného a domácího zvířectva, o něž se starají sami pacienti (Stejskalová, 2011).

Zoologické zahrady

Specifické zařízení pro chování divokých zvířat, jehož posláním je zachování ohrožených druhů zvířat, ochrana genofundu, výzkum a popularizace fauny. Výběhy a pavilony jsou zasazeny do stylizovaného přírodního komplexu s pěšími trasami podél jednotlivých exteriérových a interiérových expozic (Stejskalová, 2011).

Botanické zahrady

Botanické zahrady a arboreta představují specifické sbírky domácích a cizokrajných rostlin. Rovněž slouží k zachování ohrožených druhů, studiu sbírek a výchově veřejnosti. Lze zde najít využití i pro rekreaci. Základem zahrady bývá trasování, odborná náplň prohlídkových okruhů a rozložení dalších zájmových aktivit. Bývají rozmístována odpočívadla, nápadité konstrukce popínavých rostlin, soustavy osázených zídek či vodní nádrže (Stejskalová, 2011).

Zeleň administrativních budov

Vytváří zázemí pro zaměstnance a návštěvníky interiérovou vegetací, atriových dvorů či střešních zahrad. Interiérová vegetace utváří vstupní i centrální haly, pasáže, zasedací místnosti, jídelny, bufety (Stejskalová, 2011).

Zeleň sportovních areálů

Sportovní areály bývají zastřešené, a proto se sadovnické úpravy soustřeďují na vstupní prostranství a okolí budovy. Venkovní stadiony se vybavují hřišti s umělým povrchem i zatravněnými hřišti se speciálně zakládanými zátěžovými trávniky. Tribuny bývají rozčleňovány vertikální stromovou vegetací, po obvodu se vysazuje akustická a hygienická bariéra zeleně. Jsou využívány stálezelené druhy a jehličnany, velkolisté, s krátkodobým opadem listů a neznečišťující prostředí (Stejskalová, 2011).

Zeleň průmyslové zástavby

Průmyslové a skladové areály jsou stavěny v okrajových částech měst. Kolem průmyslových budov se vytváří obalový plášť vegetace, který má funkci pohledově izolační a hygienickou, snižuje prašnost a hlučnost provozu a zabraňuje přehřívání zpevněných ploch a volně uloženého materiálu. Uvnitř podniků se sází nižší zeleň z důvodu přehlednosti a bezpečnosti provozu. Podél oplocení a vně areálu se vysazuje stromová zeleň s podhlednou výškou, v nepravidelném seskupení kvůli ostraze. Používají se rychle rostoucí dřeviny (břízy, jasany, topoly), neboť funkci izolační a prostorotvornou naplní velmi brzy (Stejskalová, 2011).

Hřbitovy

Rozlišují se tyto druhy hřbitovů: hřbitovy s tradičním způsobem pohřbívání, urnové háje, rozptylové, vpichové a vsypové loučky, lesní hřbitovy. Hřbitovy jsou pietními místy pro ukládání ostatků zemřelých. Vyznačují se důstojnou a klidovou atmosférou a jsou místem vzpomínek na blízké, slouží pro rozjímání a meditaci. Zeleň zde bývá velmi zastoupena. Zakládají se v klidových částech sídel v návaznosti na jejich dopravní infrastrukturu, sítě technického vybavení, systému zeleně, vztahu k obytné zástavbě (Stejskalová, 2011).

Zeleň zahrádkových kolonií

Zahrádkové kolonie byly zakládány na okrajích měst nebo v jeho nezastavitelných částech buďto jako dočasné nebo trvalé. Spravují je místní organizace Českého zahrádkářského svazu. Trvalé kolonie mívají cca 2 ha a mají společná zařízení, tj. oplocení, komunikace a někde i společné sklady či klubovny. Pozemky jsou uspořádány skupinově či v řadách. Pozemek zahrádky je účelově rozdělen do soustavy pravidelných zeleninových záhonů a řadové výsadby ovocných stromů

a bobulovin. Drobný okrasný kout bývá v blízkosti chatky. Zahrádkové kolonie mají funkci samozásobitelskou i rekreační. Jejich výhodou je rychlá dostupnost z města, což umožňuje i mimovíkendový pobyt. Zároveň mají urbanistický (krajinotvorný) význam. Často pronikají až do center měst a přispívají významným způsobem k zachování soustavy městské zeleně (Stejskalová, 2011).

Zeleň u individuální zástavby – rodinné zahrady

Rodinná zahrada je soukromým prostorem vytvořeným pro uspokojování potřeb vlastníka. Jedná se o místo duševní a tělesné regenerace uživatelů zahrady. Vzhled je dán estetickým vnímáním majitele. Rozlišují se zahrady se zástavbou bodového charakteru, zahrady u řadových domků, zahrady u dvojdomků a zahrady u atriových domů. Zahrady jsou řešeny s ohledem na jejich umístění, historické centrum či moderní zástavba a v závislosti na tvaru a sklonu pozemku, jeho velikostí a orientací na světové strany (Stejskalová, 2011).

Zeleň venkovských sídel (zeleň návesních prostorů a historických jader, zeleň občanské vybavenosti, zeleň zemědělských areálů, zeleň hřbitovů, zeleň u individuální zástavby) (Stejskalová, 2011).

Zeleň návesních prostorů a historických jader

Náves je tradičním centrem obce s charakteristickou strukturou vegetace. Většinou bývá vytvořena centrální travnatá plocha s roztroušenou výsadbou vysokokorunných stromů (Stejskalová, 2011).

Zeleň občanské vybavenosti vesnic

Drobné parkové plochy se umísťují před prodejny potravin, u škol a obecních úřadů. Výsadba bývá v kombinaci listnatých dřevin s běžnými jehličnany a stálezelenými dřevinami. Vysazují se i u vesnických sportovišť a koupališť, k rekreačním zařízením na okrajích obcí (Stejskalová, 2011).

Zeleň zemědělských areálů

Zde platí stejné zásady jako pro městskou izolační zeleň. Je třeba dokonalé odclonění nevzhledných a objemově velkovýrobních areálů rostlinné a živočišné výroby, výsadbou zeleně s výrazným zastoupením dřevin, které mají kladný vliv na hygienu prostředí (Stejskalová, 2011).

Zeleň venkovských hřbitovů

Převážně bývají hřbitovy na okrajích obcí s mimořádným citem pro kompozici krajiny. Většinou jsou umístěny na vyvýšených místech. Často jsou lemovány obvodovou výsadbou dřevin. Vnitřní plocha se zatravňuje (Stejskalová, 2011).

Zeleň u individuální zástavby – rodinné zahrady

Funkce zahrady na vesnici se odvíjí zejména z hospodářského využití. Zahrada zahrnovala posezení před domem, dvůr či dvorek a vlastní ovocnou a zeleninovou zahradu. Vzhledem k přeměně života na vesnici lze mimo hospodářskou funkci zahrad vidět i okrasné využití zahrady (Stejskalová, 2011).

Krajinná zeleň (rozptýlená zeleň, doprovodná zeleň, trvalé zemědělské porosty, les). Tvoří nejvýznamnější součást krajiny, její stav je spojen s mírou kultivace přírodního prostředí člověkem (Stejskalová, 2011).

4.3.2 Třídění podle přístupnosti

Veřejná zeleň zahrnuje veškeré kategorie zeleně, které jsou celodenně přístupné veřejnosti bez jakéhokoliv omezení. Stejskalová (2011) sem řadí parky, zeleň sídlišť a doprovodnou zeleň ulic a pěších zón.

Vyhrazenou zeleň využívá pouze vybraná skupina obyvatel. Přístup je prostorově či časově omezen. Jde o zeleň doprovázející speciální zařízení, tedy zahrady nemocnic a léčebných ústavů, zahrady škol, domovů pro seniory, zeleň u administrativních a výrobních areálů, atd. (Stejskalová, 2011).

Soukromá zeleň je určena pouze vlastníkům přilehlé soukromé zástavby a jejich hostům. Veřejnosti nepřístupná. Jedná se zejména o rodinné zahrady (Stejskalová, 2011).

4.3.3 Třídění podle kulturně historického významu (zeleň historická)

Kulturní památka je umělecké dílo, kulturní předmět či charakter prostředí mající historický, technický, architektonický nebo vědecký význam (Stejskalová, 2011).

Památková rezervace je území, jehož charakter a prostředí určuje cenný soubor nemovitých kulturních památek (Stejskalová, 2011).

Památková zóna je území sídelního útvaru s menším podílem kulturních památek nebo historické prostředí, které vykazují významné kulturní hodnoty (Stejskalová, 2011).

4.4 Základní druhy zeleně

Jelínková (1982) definuje tyto druhy zeleně:

Parky charakterizuje jako sadovnický upravenou plochu s výměrou minimálně 0,5 ha s šířkou 25 m a schopnost poskytnout účinnou rekreaci v přírodním prostředí. Parky mohou být ústřední, obvodové, okrskové, lázeňské, historické parky a zahrady či specializované určitým zaměřením (Jelínková, 1982).

Parky v rámci velkého stavebního rozvoje jsou nejen výtvarným prvkem města, ale také jsou činiteli zajišťující obytné a rekreační funkce města (Štencel a kol., 1983).

Menší parkově upravené plochy jsou sadovnický upravená zeleň s velikostí pod 0,5 ha s převažující okrasnou funkcí, neliniového charakteru. Do této kategorie Jelínková (1982) řadí parčíky, odpočinkové plochy u čekáren, v prolukách, samostatná dětská hřiště, zelené pásy u komunikací, okrasné plochy před veřejnými budovami, u pomníků aj. Převažuje dekorativní funkce. Řadí sem i plošně evidovatelnou liniovou zeleň, tedy aleje v travnatých pásích, plochy určené převážně pro neorganizovanou hru dětí a mládeže (Jelínková, 1982).

Sídlištní zeleň (vnitrobloková, zeleň nových obytných souborů) popisuje jako sadovnický upravenou plochu uvnitř soustředěné bytové zástavby, k využití obyvateli sídliště (Jelínková, 1982).

Aleje jsou souvislé liniové výsadby stromů, které nejsou součástí jiných zelených ploch. Mohou být jednořadé, dvouřadé, víceřadé, kombinované (Jelínková, 1982).

Botanické zahrady, arboreta, zoologické zahrady popisuje jako nevýrobní zelené plochy se společensko-výchovným nebo výzkumným zaměřením (Jelínková, 1982).

Hřbitovy plochy účelové zeleně různých typů. Lesní hřbitovy, urnové háje apod. (Jelínková, 1982).

Zeleň u rekreačních služeb a zařízení je doprovodná, využívaná k provozu příslušného zařízení. Zahrnuje koupaliště, kempy, rekreační střediska, tábořiště (Jelínková, 1982).

Zeleň u školských a výchovných zařízení je popsána jako souvislá zelená plocha se zaměřením na výuku a výchovné cíle (Jelínková, 1982).

Zahrady u individuální zástavby je okrasná nebo užitková zeleň u rodinných domů. Patří sem nezastavěné pozemky a zahrady u chat (Jelínková, 1982).

Zahrádkové a chatové osady jsou uvedeny jako sdružené plochy užitkových a okrasných zahrad bez obytné zástavby (Jelínková, 1982).

Lesy definované platným zákonem, v současnosti zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), v platném znění. Lesem zákon rozumí lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa (Jelínková, 1982).

Ochranná zeleň je plochou účelové zeleně zaměřené na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Jedná se o větrolamy, protihlukové pásy, výsadby pásem hygienické ochrany (Jelínková, 1982).

Rozptýlená zeleň – jednotlivé stromy a skupiny zeleně v nezelených plochách (Jelínková, 1982).

Mareček (2004) udává, že je třeba rozlišovat tři hodnotící a plánovací hlediska, tedy kategorie ploch:

1. funkčnost a charakter výsady,
2. společenskou přístupnost,
3. výškovou gradaci.

Pro venkovská sídla udává Mareček (2004), že základní třídící hledisko určující poměr mezi estetickým, sociálním, ekologickým a hospodářským posláním zeleně dáno v těchto čtyřech kategoriích zeleně, tj. jakou mají funkci a jaký je používán charakter výsadby:

1. Parková zeleň – zeleň určená převážně pro psychicko-regenerativní využití. Kritériem pro celkové pojetí je estetické hledisko.

- a) Odpočinkové parky – místa zejména pro fyzicky pasivní odpočinek v esteticky působivém prostředí. Plochy jsou o veřejně přístupné a územně souvislé.
 - b) Doplnková parková zeleň – menší plochy, obvykle půdorysně nesouvisející útvary parkové zeleně, které doplňují stavby a zařízení, např. komunikace.
 - c) Zeleň hřbitovů – specifická plocha zeleně s kulturně společenskou funkcí.
 - d) Zeleň vybraných částí sídla – rovněž převažuje estetická funkce, bývá součástí některých zařízení občanské vybavenosti, přístupových cest k významným objektům, pietně upravené památkové objekty atp.
2. Obytná zeleň je určena k fyzicky aktivním rekreačním účelům.
- a) Soukromé zahrady – pro činnosti spočívající ve fyzicko-rekreačním využití a celoroční pěstební činnosti a údržbě.
 - b) Zeleň bytových domů – vytváří prostředí obydlení, tam kde není možné vytvořit klasické zahrady. Zejména pro rekreační funkce dětí nebo starších občanů.
 - c) Zeleň sportovních zařízení – významná součást ploch určených pro sportovní aktivity.
3. Biotechnická zeleň – klasifikována pro potřebu zlepšení kvality životního prostředí venkovských sídel, postižených výrobní činností, dopravou, atp.
- a) Zeleň územního systému ekologické stability – řeší prostorové propojení vnější krajinné zeleně do intravilánu obce. Jde zejména o interakční prvky, biokoridory, lokální biocentra.
 - b) Hygienická a meliorační zeleň – prostorově a druhově specializované rostlinné útvary, většinou vysoké, prostorově souvislé vegetace mezi obytnými částmi obce a výrobními, dopravními či hospodářskými provozy, a to z titulu hlučnosti, prašnosti, nevhodného proudění vzduchu, atp.
 - c) Zeleň zemědělských výrobních zařízení – řeší vnitřní provozní potřeby těchto staveb a zařízení a jejich vnější hygienické, ekologické i estetické vztahy k okolí.
4. Hospodářská zeleň – útvary s úplným či částečným produkčním posláním. Nejčastěji bývá umístěna na okraji intravilánu obce, avšak má významnou úlohu při utváření vztahu sídla ke krajinnému prostředí. Lze sem zařadit tyto

útvary:

- a) Ovocné sady – zejména ve formě nízkých výsadeb z důvodu optického a mikroklimatického významu.
- b) Lesy – ve většině případů veřejně přístupné. Mají mikroklimatický a hygienický vliv na životní prostředí v obci.
- c) Trvalé drnové fondy – což jsou louky a pastviny, všestranně kladně působivé zemědělské kultury. Význam mají estetický, rekreační, ekologický i mikroklimatický a hygienický.

4.5 Analýza zeleně v urbánním prostředí

Plochy zeleně ve městě lze rozdělit na soukromé a veřejně přístupné. Veřejně přístupné jsou určeny pro rekreaci či krátkodobý odpočinek a přístupné bez omezení široké veřejnosti.

Vorel (2006) člení plochy zeleně podle přístupnosti:

1. Veřejně přístupnou zeleň, plochy veřejného prostranství
 - parky, menší parkově upravené plochy, zeleň dětských hřišť, zeleň v ulicích a na náměstích a u významných veřejných budov,
 - zeleň na sídlištích, veřejných prostranstvích v obytných souborech,
 - rekreační lesy a lesoparky, hřbitovy.
2. Plochy veřejně nepřístupné (soukromé či se zvláštním určením)
 - zeleň soukromá, zahrady u individuálních staveb a v uzavřených vnitroblocích,
 - zahrádky v zahrádkářských koloniích,
 - zeleň v uzavřených výrobních a skladových areálech, vodárenských areálech, v zemědělských nebo průmyslových podnicích, atp.
3. Omezeně přístupné (vyhrazené) plochy zeleně
 - představují plochy u občanského vybavení, jako jsou základní školy, mateřské školy, obchodní, administrativní, zdravotnická či sociální zařízení, zeleň u úřadů, ve sportovních a rekreačních areálech, zoologické zahrady.

Mareček (2004) dělí zeleň podle společenské přístupnosti na čtyři kategorie:

1. Veřejná zeleň – vegetační plochy jsou přístupné bez omezení široké veřejnosti. Zakládání a pěstování této zeleně obstarává příslušná obec. Řadí sem parkovou zeleň, i zeleň sportovních areálů, lesy, drnové fondy atp.
2. Vyhrazená zeleň – vegetační plochy jsou v určitém směru omezeny přístupem, a to buď časově, nebo jen pro určitou skupinu osob. Mohou to být školní zahrady, zeleň léčebných zařízení, atp. Péči o ni zajišťuje příslušný majitel či správce.
3. Polosoukromá zeleň – kombinován je veřejný a soukromý zájem. Nejběžnějším typem je doplňková parková zeleň na obecním pozemku, ale udržovaná soukromými subjekty ve formě např. okrasné výsadby.
4. Soukromá zeleň – plochy přístupné pouze jejich majitelům nebo uživatelům a jiným prizvaným účastníkům. Jedná se o zahrady, ovocné sady, produkční pěstební plochy, atp.

Podle výškové gradace rozděluje Mareček (2004) zeleň na tyto kategorie:

1. Nízká zeleň – výška do 5 metrů, nepřevyšuje jednopodlažní či dvoupodlažní stavby. Využívá se hlavně jako výplň mezi vyššími prvky a jako samostatný útvar vyniká převážně na velkých soustředěných plochách.
2. Středně vysoká zeleň – výška 5 – 15 metrů, vegetace převyšuje výškovou úroveň staveb. Vyniká ve větších plochách a má vliv na vytvoření prostorového souladu.
3. Vysoká zeleň – výška nad 15 metrů. Vysoké stromy, které výrazně převyšují stavby v obci. Zejména se jedná o solitéry či solitérní skupiny.

Kavka a Šindelářová (1978) rozdělují rostliny podle tvaru jejich exteriéru:

1. podle výšky a objemu to jsou:
 - zeleň vysoká – stromy listnaté (listnáče) a jehličnaté (jehličnany). Listnáče a opadavé keře tvoří hlavní jádro porostů a skupin ve volné krajině, v zahradách a parcích,
 - zeleň střední – keře,
 - zeleň nízká – byliny.

2. podle trvanlivosti olistění to jsou:

- rostliny opadavé,
- rostliny stálezelené.

4.6 Typy městské zeleně

Trávník je definován Českou technickou normou ČSN 83 9001 Sadovnictví a krajinářství – Terminologie – Základní odborné termíny a definice jako zpravidla uměle založený porost bylin, pokrývající stejnoměrně půdu, v němž jednoznačně převládají nízké trávy s malou produkcí zelené hmoty; zpravidla není zemědělsky využíván.

Mobilní zeleň výše uvedená technická norma ČSN 83 9001 definuje jako výsadbu rostlin v přemístitelných nádobách.

Soliterní dřevina či solitéra je v technické normě ČSN 83 9001 popsána jako osamoceně rostoucí dřevina, která má zpravidla dokonale vyvinutý habitus typický pro daný taxon; tvoří významný prvek kompozice.

Skupinu dřevin technická norma ČSN 83 9001 popisuje jako malý počet dřevin (nejméně 3 kusy), uspořádaných tak, že všechny nebo většina z nich tvoří obvodový plášť.

Liniová výsadba (stromořadí – alej) jsou řadové výsadby stromů. Stromořadí bývá označováno jako jednořadá výsadba a alej jako víceřadá výsadba. Představují jednoduchý kompoziční útvar, používaný v sídlech a jejich okolí. Bývá vysazována v ulicích, v parcích, podél komunikací a vodních toků (Hurych, 2011). Technická norma ČSN 83 9001 uvádí, že stromořadí je liniová výsadba stromů, zpravidla jednoho druhu, obvykle v pravidelných rozestupech; často tvoří doprovod liniového prvku nebo stavby (např. vodoteče, komunikace, oplocení nebo hranice pozemku). Alej označuje jako dvou a víceřadá stromořadí podél pozemní komunikace.

Živé ploty a stěny slouží k rozdělení prostoru, nechávají se přirozenému vývoji nebo se tvarují řezem. Vysazují se stromy či keře v řadě, aby vytvořily souvislou stěnu. (Hurych, 2011). Živý plot a stěna je v technické normě ČSN 83 9001 definován jako volně rostoucí nebo tvarovaný souvislý porost dřevin vysazených v řadě; živé ploty jsou pěstovány do výšky 2 m, stěny nad 2 m; stěny ze stromů tvarované z jedné strany obvykle podél cest se nazývají špalír.

4.7 Systém městské zeleně

Šimek (2001) uvádí, že vegetační objekty jsou vzájemně spojeny sítí vztahů v jeden celek. Nadefinování konkrétního systému zeleně je založeno na fungování a následně na formulování vzájemných vztahů mezi jednotlivými základními plochami zeleně.

Systémy zeleně se vyvíjely dlouhodobě a každé město je ve výrazu individuální, lze však vymezit určité společné prvky. Strukturu systému zeleně je možné vyjádřit dvěma hledisky (Šimek 2001):

1. individuálním, kdy systém je složen z mozaiky základních ploch a každá základní plocha má jiné vlastnosti,
2. systémovým, ve kterém je systém zeleně budován na prostorových a funkčních vazbách mezi jednotlivými plochami.

Šimek (2001) uvádí, že systém zeleně je složen ze čtyř typů skladebných prvků, kterými jsou:

1. rozvojové osy,
2. objekty zeleně rozvojových os,
3. rozvojové uzly,
4. zelené klíny.

V systému zeleně konkrétního sídla nemusí být zastoupeny všechny skladebné prvky. Uvnitř útvarů s uvedenými skladebnými prvky se mohou nacházet základní plochy zeleně s různou funkcí. Při uplatnění systémového přístupu, může jít o rostlinné objekty různého charakteru (zeleň městského parteru, zeleň v přírodním prostředí, zeleň rekreační, atd.) (Šimek, 2001).

Rozvojové osy

Rozvojové osy systému zeleně dotváří prostorově a funkčně spojitý systém, charakterizovaný a budovaný vzájemnými vazbami jednotlivých ploch. Soustava rozvojových os se opírá o významné objekty zeleně jednotlivých městských čtvrtí, které navazují na krajinné struktury v širším zájmovém území města (Šimek 2001).

Šimek (2001) rozlišuje rozvojové osy systému zeleně:

1. z pohledu funkčních vztahů na polyfunkční, nejvýznamnější vegetační objekty systému zeleně konkrétního sídla, jednotlivé objekty mají zpravidla různé

funkce, a monofunkční, v ose leží významné vegetační objekty systému zeleně, u kterých je možné zpravidla vymezit jednu převažující funkci,

2. z pohledu vztahu k významným krajinným úkazům v regionu na tranzitní, okružní, radikální a spojovací.

Vegetační objekty rozvojových os systému zeleně

Tyto objekty představují polyfunkční integrovaná a zpravidla intenzivně urbanizované části území, v nichž významnou prostorovou roli hrají vegetační prvky (Šimek, 2001).

Rozvojové uzly systému zeleně

Rozvojové uzly představují polyfunkční integrovaná a zpravidla intenzivně urbanizovaná území, v nichž hrají významnou prostorotvornou roli vegetační prvky (Šimek, 2001).

Zelené klíny systému zeleně

Zelené klíny představují různorodou mozaiku vegetačních prvků zpravidla s extenzivním stupněm péče o zeleň. V těchto prostorech jsou soustředěny souvislé komplexy volných ploch s různými hlavními funkcemi (zemědělský půdní fond, lesní půdní fond, různé funkční typy zeleně krajinné, vzácněji zeleně městské, zahrádkářské a chatové lokality) (Šimek, 2001).

Podle Marečka (2004) by kategorie sídelní zeleně měly vytvářet logický systém, jenž může mít různorodé územně plánovací formy:

1. prostorový systém, který tvoří území s co nejsouvislejšími útvary zeleně, minimálně členěných stavbami, komunikacemi či jinými technickými prvky. Plochám zeleně tvoří prostorovou souvislost a zvyšuje jejich bioklimatickou, psychickou a regenerační funkci.
2. funkční systém, který uspořádáním jednotlivých útvarů zeleně zajistí jejich funkčnost, ale i uživatelskou návaznost. Prvky a plochy zeleně by se neměli vzájemně rušit, ale doplňovat pro zvýšení jejich obytné hodnoty.
3. systém dojmové gradace, který vede ke zvyšování dojmů z jednotlivých prvků zeleně. Uplatňuje se u procházkových tras.
4. systém vegetační infrastruktury, spočívá v systematickém uplatňování různorodých forem rostlinných prvků, tak aby došlo k prostorovému splynutí

technických a živých prvků. Zejména se jedná o zahrady s popínavými dřevinami, rosených v nádobách, atp.

5. systém propojení sídelní a krajinné zeleně, propojení by mělo být výrazně funkční, jedná se o propojení komunikací obydlených částí obcí s okolní vycházkovou trasou, např. propojující aleje obce s prvky vnějšího krajinného prostředí.

Vorel (2006) uvádí, že plochy pojaté jako systém v zastavěném území či v krajině pomáhají vytvářet podmínky pro uskutečňování přírodních a sociálně-ekonomických procesů jako předpokladu udržitelného rozvoje. Výrazným způsobem ovlivňují charakter urbanizovaného prostředí a jeho kvalitu. V zastavěném území je tedy třeba vytvářet hierarchizovaný vzájemně provázaný a rovnoměrně rozložený systém zeleně.

4.8 Péče o veřejnou zeleň

Šimek (2001) zmiňuje, že péče o veřejnou zeleň náleží do pracovní náplně městských úřadů. Vzhledem k tomu, že existují různorodé funkční typy zeleně a vegetační prvky, vzniká systém podkladů pro zajištění režimu péče o zeleň. Mezi tyto podklady zařazuje Šimek (2001) pasport zeleně, inventarizaci dřevin a hodnocení dendrologického potenciálu objektu.

Vorel (2006) dělí zeleň dle nároků na údržbu, rozhodující je použitý druh rostlinných prvků a plošné zastoupení:

1. kategorie – představuje parková náměstí, zeleň v centrech měst s nejintenzivnější údržbou trávníků, s květinovými záhony či tvarováním dřevin.
2. kategorie – menší parkově upravené plochy na méně frekventovaných místech jako jsou parky, zeleň městských částí, stromořadí v ulicích, zeleň u objektů občanské vybavenosti, tj. škol, nemocnic atp.
3. kategorie – zeleň sídlišť, hřbitovy.
4. kategorie – do této kategorie pak řadí lesoparky, přírodně krajinářské parky, louky a plochy navazující na volnou krajinu.

4.9 Pasport zeleně

Pasport zeleně je technicko-provozní dokumentace, která obsahuje textový a grafický záznam základních údajů o objektech zeleně, zejména o skladbě a množství zastoupených vegetačních a technických prvků. Pasport zeleně bývá zpracován jako součást informačního systému o území a využívá logického sdílení dat v rámci tohoto systému, např. vlastnické vztahy, územní limity apod. Pasport zeleně se vytváří na digitální katastrální mapě a stává se základní vrstvou geografického informačního systému. Pasport zeleně je základním a rozhodujícím podkladem pro správu zeleně, neboť zahrnuje množství data o zastoupených prvcích, pro které je navržen režim péče (Šimek, 2001).

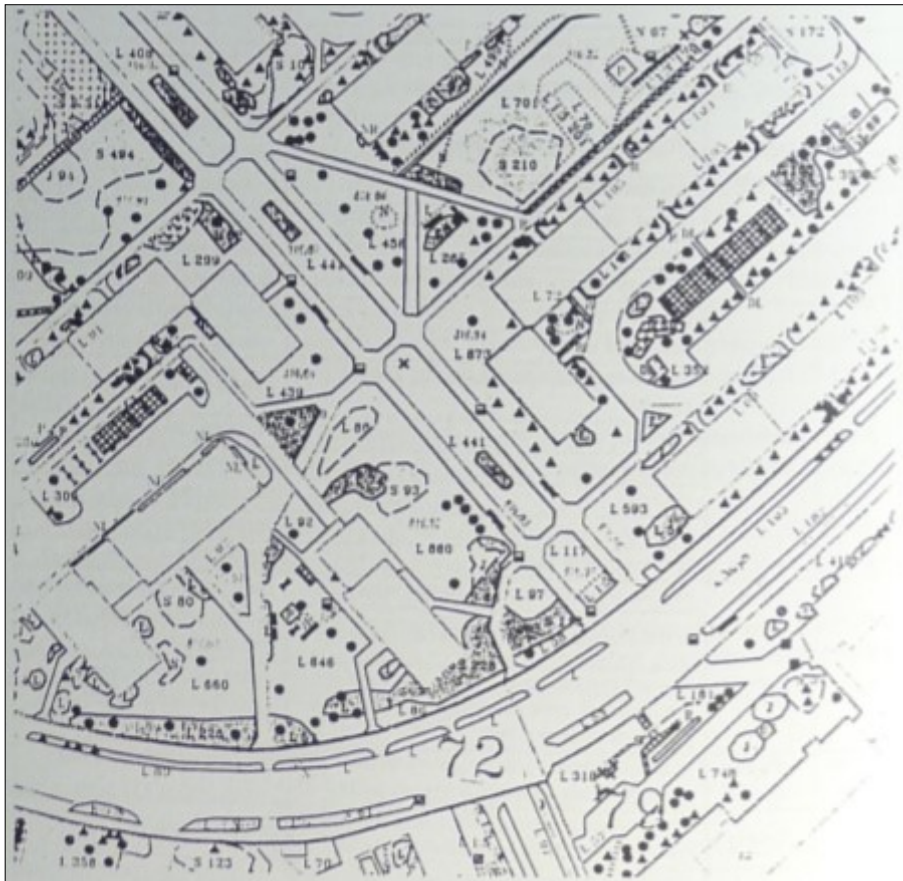
Tabulka č. 01 – Obsah pasportu zeleně

Kategorie údajů	Předmět	Textová část	Grafická část
Popisné	Základní plocha	číslo základní plochy a název základní plochy	číslo a hranice základní plochy
		příslušnost do katastrálního území	název a hranice katastrálního území
		příslušnost do urbanistického obvodu	název a hranice urbanistického obvodu
		intenzitní třída údržby	vyznačena
		způsob údržby – subjekt zajišťující údržbu	bez záznamu
		funkční typ zeleně	záznam možný
		ochranný režim a režim návštěvnosti	záznam možný
	Pozemková parcela	parcelní číslo	číslo pozemkové parcely
		katastrální území	název a hranice katastru obce
		vazba na základní plochu, které je parcela součástí	hranice pozemkové parcely
		výměra	bez záznamu
		druh pozemku	bez záznamu
		vlastník	bez záznamu
		nájemce	bez záznamu
		čísla mapových listů	bez záznamu
Základní	Vegetační a technické prvky	skladba vegetačních prvků (počet, výměra)	lokalizace prvků (značky, linie, plochy) včetně výpisu počtu měrných jednotek
		skladba technických prvků (počet, výměra)	

		Uživatel musí mít pro operativní rozhodování k dispozici základní údaje pro libovolně vymezené území, tj. základní plochu nebo pozemkovou parcelu - pro jejich soubory a části.	
Informativní	Popis uživatele	Možnost vlastního popisu a jeho zobrazení v grafické části u libovolné entity (základní plochy, parcela, vegetační prvek, atd.).	
Výstupy	Sestavy	Výpisy všech pořízených entit, tj. prvků, ploch, parcel, vlastníků, nájemců apod.	zobrazení sestavy
	Bilance	Libovolné přehledy a kombinace všech pořízených entit podle jejich atributů.	zobrazení výběru

Zdroj: Šimek, 2001

Obrázek č. 01 – Příklad grafického výstupu pasportu zeleně

Zdroj: Šimek, 2001

Pasport zeleně Michálková (2011) popisuje jako základ pro inventarizaci ploch a prvků zeleně, které jsou v majetku a správě měst a obcí. Poskytuje základní údaje o výměrách ploch, o objektech zeleně, skladbě a množství zastoupených prvků zeleně. Pořizuje se k určitému datu a zpracovává se v digitální podobě. Jednotlivé skupiny zeleně (solitérní stromy, zapojené skupiny keřů, živé ploty, travnaté plochy, květinové záhony, mobilní zeleň) a technické prvky (kašny, lavičky, odpadkové

koše, dětská hřiště) jsou zpracovány v samostatné vrstvě a je k nim připojena informační databáze.

Inventarizace dřevin

U většiny objektů zahradní tvorby jsou nositelem kompoziční stability dřevinné vegetační prvky. Zakladatel metody inventarizace dřevin, prof. Jaroslav Machovec vymezil termín sadovnická hodnota, který se stal postupně standardním termínem při vyjadřování perspektivity dřevin pro účely zahradní a krajinářské tvorby (Šimek, 2001).

Hodnocení dendrologického potenciálu objektu

Dendrologický potenciál je celková schopnost existujících dřevinných vegetačních prvků konkrétního objektu zajistit stabilitu jeho kompozice. Zjištění dendrologického potenciálu souvisí s posouzením míry stability a perspektivy vegetačních prvků ve stávající kompozici (Šimek, 2001).

4.10 Generel zeleně

Generel zeleně popisuje Vorel (2006) jako dokument, který řeší rozvoj a budoucí charakter ploch zeleně, jeho cílem je, v návaznosti na územní plán, vytvořit funkční a propojený systém ploch zeleně s ostatními plochami. Jelínková (1982) uvádí, že generel zeleně je jediný z územně plánovacích podkladů, jehož hlavním zájmem je biologická sféra, vyznačující se proměnlivostí a řadou jiných odchylek od ostatních oblastí územního plánování. Generel zeleně je komplexním podkladem sloužící k efektivnímu vynakládání investičních a provozních prostředků na zelené plochy. Vytváří základní materiál, který umožňuje včasnou přípravu realizací, jejich koordinované plánování, projekční zajištění, realizaci i trvalou a ekonomickou údržbu.

Horký (1982) uvádí, že generel zeleně města obvykle vychází z územního plánu sídelního útvaru a po schválení se stává jeho součástí. Nejvhodnější však bývá zpracovat oba dokumenty současně, aby mohly být jednotlivé záměry navzájem sladřovány. Jelikož vytvoření generelu zeleně je pracná a rozsáhlá záležitost bývá zpracován jako samostatná příloha, která řeší:

1. podrobné možnosti ozelenění veškeré zástavby a veškerých zařízení a ploch města včetně inženýrských, dopravních a jiných zařízení,

2. účelné využití a doplnění rekreačních, zdravotních a estetických hodnot příměstské krajiny včetně jejího celkového využití a úpravy,
3. funkci, intenzitu a způsob využití a z toho vyplývající pracovní a finanční náročnost všech současných i navrhovaných ploch veřejné, vyhrazené, sídlištní a ostatní zeleně, včetně zeleně příměstských rekreačních ploch,
4. formu, zapojení, uplatnění a využití ostatních ploch a prvků přírodního charakteru, zejména vodních ploch a toků a konfigurace terénu,
5. zásady uspořádání základní sítě pěších a sjízdných cest v jednotlivých plochách zeleně a účelné vzájemné propojení jednotlivých ploch,
6. stupně či fáze a zásady asanace nebo rekonstrukce současných ploch zeleně města a krajinářských úprav v příměstské krajině,
7. fáze a zásady zakládání nových ploch zeleně a nových krajinářských úprav,
8. prostorové a funkční vztahy mezi plochami zeleně, vody a přilehlými plochami a objekty,
9. rozmístění zahrádkářských ploch a jejich celkového utváření,
10. zásady pro navrhování druhového a odrudového složení dřevin a rostlin pro městskou veřejnou a vyhrazenou zeleně a pro krajinářské úpravy.

4.11 Územní plánování

Územní plánování nepřetržitě a komplexně řeší funkční využití území, určí zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvojové území. Tvoří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních a kulturních hodnot v území, zejména s ohledem na péči o životní prostředí a ochranu jeho nedílných složek tj. půdy, vody a ovzduší. Územním plánováním se stanovuje a prosazuje politika územního rozvoje formou ověřování potřeb a způsobů realizace změn území, stanovením podmínek pro jejich povolení a provádění (Sklenička, 2003).

Základním úkolem územního plánování je vytváření celkové koncepce sídla. Územní plán tak zpracovává a řeší uspořádání zastavěného území, veřejné infrastruktury

(občanského vybavení, dopravní a technické infrastruktury, veřejných prostranství) a krajiny (Gajdíková a Rozmanová, 2016).

Územní plánování řeší využití území a zásady jeho uspořádání. Chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. S ohledem na ochranu krajiny dbá na hospodárné využívání zastavěného území. Územní plánování usiluje o dosažení souladu veřejných a soukromých zájmů (ÚÚR, 2009).

Nástroje územního plánování

1. územně plánovací podklady (územně analytické podklady a územní studie),
2. politika územního rozvoje,
3. územně plánovací dokumentace (zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán),
4. vymezení zastavěného území,
5. územní rozhodnutí,
6. územní souhlas,
7. územní opatření (ÚÚR, 2009).

Zásady územního rozvoje

Stanoví koncepci rozvoje území kraje, vymezí plochy nebo koridory nemístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření. Schválené zásady územního rozvoje jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území. Jsou pravidelně aktualizovány (ÚÚR, 2009).

Územní plán

Stanoví zejména koncepci rozvoje a ochranu hodnot území obce. Z hlediska obce a jejích občanů je nejdůležitějším nástrojem územního plánování. Vymezuje zastavěné území, zastavitelné plochy, plochy přestavby, plochy pro veřejně prospěšné stavby, plochy pro veřejně prospěšná opatření, plochy pro územní rezervy a stanovuje podmínky využití těchto ploch. Dále řeší koncepci dopravní a technické infrastruktury, koncepci využití krajiny, atp.

Pozornost vydaných územních plánů se ve větší míře věnuje vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území. Územní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí (ÚÚR, 2009).

Regulační plán

Řeší uspořádání jedné nebo více ploch v členění na pozemky. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření (ÚÚR, 2009).

Územní studie

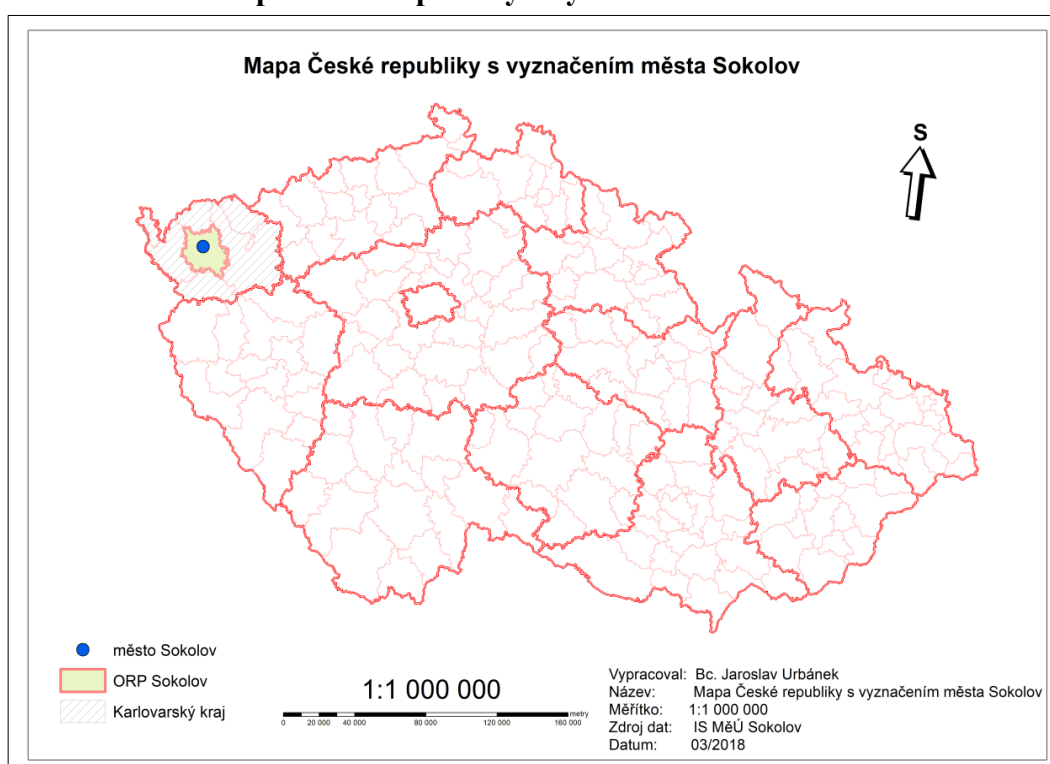
Řeší problémy, které by mohly významně ovlivňovat využití a uspořádání území. Navrhuje, prověřuje a posuzuje jejich možná řešení. Územní studie není právně závazná, stavební úřad se od ní může odchýlit, pokud nalezl rovnocenné řešení (ÚÚR, 2009).

5. Charakteristika řešeného území

5.1 Širší vztahy

Město Sokolov se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Sokolov, ten společně s obcemi s rozšířenou působností Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně a Ostrov tvoří Karlovarský kraj (MěÚ Sokolov, 2016). Karlovarský kraj se nachází v západní části České republiky. Na západní straně sousedí se Spolkovou republikou Německo. Na severovýchodní straně sousedí s Ústeckým krajem, na jižní straně sousedí s Plzeňským krajem.

Obrázek č. 02 – Mapa České republiky s vyznačením města Sokolov

Zdroj: MěÚ Sokolov, 2018; úprava autor, 2018

Město Sokolov spravuje celkem 4 katastrální území o celkové rozloze 2 291,7 ha. Průměrná nadmořská výška města je 401 m nad mořem. Dle statistického úřadu žilo ke dni 31.12.2016 ve městě Sokolov celkem 23 546 obyvatel s trvalým nebo dlouhodobým pobytem (ČSÚ, 2018).

Tabulka č. 02 – Přehled rozloh katastrálních území města Sokolov

Město	Katastrální území	Rozloha (ha)
Sokolov	Hrušková	659,3
Sokolov	Novina u Sokolova	186,5

Sokolov	Sokolov	946,8
Sokolov	Vítkov u Sokolova	499,1
Rozloha celkem		2 291,7

Zdroj: Český úřad zeměměřičský a katastrální, 2018; úprava autor, 2018

Město Sokolov se nachází v Sokolovské pánvi, ta je umístěna mezi Podkrušnohorskou pánví a Slavkovským lesem. Dochází zde desítky let k těžbě hnědého uhlí, která ovlivňuje dotčené území. Vlivem této činnosti se ve městě nachází stabilní zaměstnavatel, který je ve městě vůbec tím největším. Těžba negativně poznamenala životní prostředí ve městě, v poslední době však dochází ke zlepšování životního prostředí. Nacházejí se zde rozsáhlé rekultivace, na nichž vznikly vodní nádrže, lesopark či golfové hřiště. Celkově by se město Sokolov dalo charakterizovat jako území, kde existuje těžba nerostných surovin, která negativně ovlivňuje životní prostředí kolem sebe, ale na druhé straně je pro tento region nesmírně důležitá, protože vytváří mnoho pracovních míst a je ekonomickým nositelem v této oblasti. Těžba hnědého uhlí se však pomalu utlumuje, z tohoto důvodu bude muset dojít k restrukturalizaci zdejšího průmyslového odvětví. Kontrastem k této činnosti jsou rozsáhlé přírodní plochy, které obyvatelům Sokolova poskytují dostatek prostoru pro volnočasové aktivity (MěÚ Sokolov, 2016). V blízkosti města Sokolov se nachází dálnice D6, po které se lze bez dlouhých časových prodlev dostat do měst Cheb a Karlovy Vary. Nejbližší mezinárodní letiště je v Karlových Varech.

5.2 Historie

První písemná zmínka pochází ze 13. dubna 1279, ale osídlení je podstatně starší. Falkenau – Falknov, což je původní název osady, který se používal až do roku 1948, leží na soutoku řek Ohře a Svatavy. Dalším vodním tokem, který protíná město je Lobežský potok. Úrodná půda kolem řeky Ohře přilákala slovanské obyvatelstvo, které se věnovalo především zemědělství a založilo zde několik osad. Během německé kolonizace se osídlení rozšířilo i do klimaticky méně příznivých oblastí, začala vznikat první městečka a rozvíjela se řemesla a hornictví (MěÚ Sokolov, 2014).

Počátky města jsou spojeny s rodem Nothaftů, které později vystřídali Šlikové. Loketsko a Sokolovsko získal v roce 1435 Kašpar Šlik jako odměnu za finanční

pomoc císaři Zikmundovi během husitských válek. Šlikové nechali na základech původní kruhové tvrze postavit nejdříve kamenný hrádek, který byl v 16. století přestavěn na zámek. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 byl majetek Šlikům zkonfiskován a v roce 1622 jej získali Nosticové. Během třicetileté války bylo město i zámek několikrát zpustošeno a vypáleno. K obnově města i zámku došlo za Jana Hartvíka Nostice v 60. letech 17. století (MěÚ Sokolov, 2014).

V 18. století nastal velký rozmach městských řemesel a chmelařství. V bezprostřední blízkosti města byly chmelnice na ploše více než 100 hektarů. Tuto úspěšnou dobu připomínají chmelové úponky vytesané na kašně z počátku 18. století se sochou sokolníka Sebastiána – legendárního zakladatele města, která se nachází na Starém náměstí. Konec 18. století přinesl odklon od zemědělské tradice, kterou nahradilo dobývání a využívání hnědého uhlí. Poslední chmelnice zanikla v roce 1880. Průmyslová éra Sokolova je spojena s Johannem Davidem Starckem, který zakládal dolové podniky, ale také sklárny, chemické a keramické závody (MěÚ Sokolov, 2014).

Slibný rozvoj města zabrzdily ve 2. polovině 19. století dva velké požáry v letech 1873 a 1874. Další pohromy se městu vyhýbaly až do roku 1945, kdy byla v dubnu velká část zástavby zničena při náletu spojeneckého letectva. Negativně do dalšího vývoje zasáhl také odsun německého obyvatelstva a následující neuvážené demolice původní zástavby. I přesto se pro další generace zachovala řada pamětihodností (MěÚ Sokolov, 2014).

5.3 Přírodní podmínky

Klima

Město Sokolov leží ve dvou klimatických oblastech, Sokolovská pánev v mírně teplé, vyšší a horské polohy Krušných hor a Slavkovského lesa v chladné klimatické oblasti. Průměrné roční teploty vzduchu se pohybují mezi 6 – 7 °C. Letních dnů je v průměru 10 až 40, mrazových dnů 110 až 150 za rok. Absolutní teplotní maxima města Sokolova byla naměřena 35 °C, minima byla změřena -26 °C. Dlouhodobé průměrné roční úhrny atmosférických srážek se vyskytují okolo 600 mm až 800 mm. Na území Krušných hor a Slavkovského lesa jsou dobré povětrnostní podmínky, více inverzí je zaznamenáno v pánevní oblasti. Dle proudění vzduchu převládá západní a severozápadní vítr (MěÚ Sokolov, 2016).

Geologické a pedologické podmínky

Město Sokolov se nachází v Sokolovské pánvi, kde se nacházejí ložiska hnědého uhlí. Sokolovská pánev je druhou největší lokalitou se zásobou hnědého uhlí v České republice. Těžba probíhá v lokalitách Jiří a Družba a je naplánována cca do roku 2040. Po ukončení těžby je naplánovaná následná sanace a rekultivace zbytkové jámy Jiří, Družba a Královské Poříčí. Sanační a rekultivační práce bude realizovat společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. (MěÚ Sokolov, 2016).

Hydrologické poměry

Městem Sokolov protéká řeka Ohře, do které se vlévá řeka Svatava. Dále městem protéká Lobežský potok, který se také vlévá do řeky Ohře. Pitná voda je pro město Sokolov zajišťována z povrchového zdroje vodárenské nádrže Horka, která funguje jako zdroj pro skupinový vodovod pro většinu obcí v obvodu obce s rozšířenou působností Sokolov. V souvislosti s rekultivacemi území po těžbě vznikají na území města Sokolov nové vodní plochy. Mezi nejvýznamnější patří vodní nádrž Michal v k. ú. Vítkov u Sokolova a v současné době napouštěná vodní nádrž Medard o výměře 490 ha. Po ukončení těžebních a terénních prací je plánována rekultivace zbytkové jámy lomů Jiří a Družba (MěÚ Sokolov, 2016).

5.4 Územní plán Sokolov

Územní plán Sokolov byl schválen Zastupitelstvem města Sokolov dne 25.09.2008, účinnosti nabyl dne 13.10.2008. Změnu č. 1 Územního plánu Sokolov schválilo Zastupitelstvo města Sokolov dne 16.06.2016, účinnosti nabyla dne 02.07.2016.

Základní urbanistickou koncepci město Sokolov rozděluje:

První zóna:

Koncepce uspořádání území určeného k zástavbě vychází ze stávajícího stavu území. Historické události 20. století (válečné škody, necitlivé zásahy i významné počiny poválečné doby a citelné změny v posledním desetiletí) způsobily rozsáhlé změny struktury území města. Došlo k výrazně smíšenému charakteru zástavby města s velmi různorodými funkcemi a stavebními typy významné části zástavby, mimo centrálních částí některých obytných lokalit (MěÚ Sokolov, 2008).

V rámci skutečnosti, že cílem je možno zastavět maximální plochu zóny první, byly nové plochy vyčleněny ve všech prolukách, zástavbu umožňujících. Zachovávány

zůstaly plochy lesa částečně, plochy územního systému ekologické stability a plochy ostatní hodnotné zeleně, byl brán zřetel na záplavová území a koridory ochranných pásem inženýrských sítí (MěÚ Sokolov, 2008).

Nově vzniklé plochy se začleňují do stávajících ploch s rozdílným způsobem využití, vychází z využití sousedních lokalit tak, aby vznikala ucelená funkční území. Při posuzování celkového hlediska se naopak vychází ze záměru zabezpečit pestrost a rozmanitost vzájemně se nerušících funkcí v území (MěÚ Sokolov, 2008).

Druhá zóna:

V zájmovém území se nachází několik samostatných zastavěných území různých funkcí. V případě průmyslové zóny se jedná o lokalitu, která byla kladně vyhodnocena ve zpracované studii *Výběr ploch pro lokalizaci strategických průmyslových zón v ČR – Karlovarský kraj* (MěÚ Sokolov, 2008).

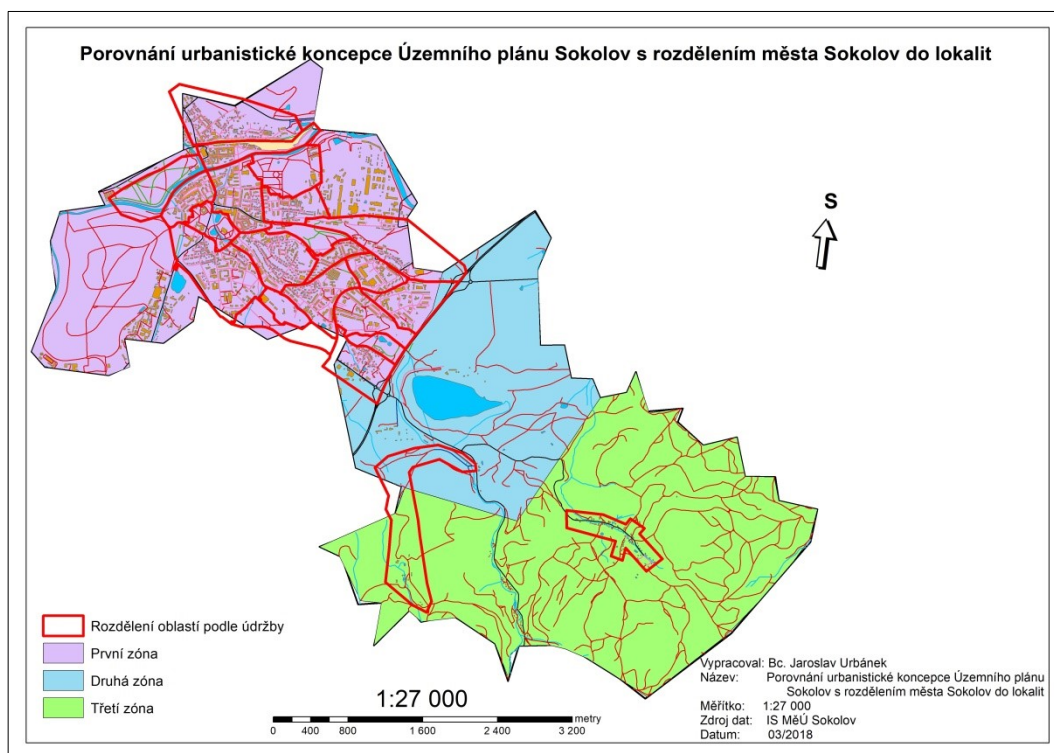
Doprovodné aktivity kolem jezera Michal jsou navrženy na místech, kde původně probíhala povrchová těžba, nyní probíhá rekultivační proces. Nové rekreační plochy, které jsou umístěny na břehu jezera, budou plynule navazovat na stávající rekreačně sportovní areál. Hlavním urbanistickým záměrem této lokality bude vymezit část břehu jezera pro rekreační aktivity plošné a část břehu jezera směrem ke Slavkovskému lesu uchovat volně přístupný. Tím bude zajištěn ničím nerušený pohled na panorama lesního masívu od rekreačního areálu (MěÚ Sokolov, 2008).

Třetí zóna:

V lokalitě Hrušková se nachází rozvojové plochy, které jsou určeny pro rozvoj bydlení v rodinných domech v nenarušeném přírodním prostředí s dobrou dostupností centra města. Vymezení těchto ploch vychází z tvaru terénu a zároveň přihlíží k stávajícím majtkovým poměrům (MěÚ Sokolov, 2008).

Území bylo rozděleno na plochy stabilizované, plochy přestavby, plochy zastavitelné a plochy územních rezerv (MěÚ Sokolov, 2008).

Obrázek č. 03 – Mapa: Porovnání urbanistické koncepce Územního plánu Sokolov s rozdělením města Sokolov do lokalit

Zdroj: MěÚ, 2018

Město Sokolov z důvodu údržby zeleně rozdělilo území města Sokolov do 23 lokalit. Lokality jsou rozděleny dle charakteru, povahy a kde se daná lokalita nachází na území města Sokolov.

Bylo provedeno srovnání urbanistické koncepce Územního plánu Sokolov s rozdělením města Sokolov do lokalit. Bylo zjištěno, že rozdělení území města Sokolov do lokalit odpovídá urbanistické koncepci Územního plánu Sokolov.

Zeleň v Územním plánu Sokolov je řešena pomocí ploch veřejná prostranství – zeleň, veřejná prostranství, lesní a přírodní plochy. Jsou definovány podmínkami pro využití jednotlivými druhů ploch následovně:

Veřejná prostranství – zeleň (VZ)

Hlavní využití:

- veřejně přístupné plochy zeleně.

Přípustné využití území, činnosti a stavby:

- parky a veřejně přístupné plochy zeleně,
- zeleň ochranná,

- zahrady, účelové stavby pro obsluhu plochy – drobná architektura (altány, pomníky, lavičky),
- sportovní stavby a zařízení pro obsluhu plochy (např. dětská hřiště),
- odstavná a parkovací stání,
- komunikace místní, účelové, pěší a cyklistické,
- sítě technické infrastruktury, vedeny mimo stromové porosty.

Nepřípustné využití území, činnosti a stavby:

- jiné využití než přípustné.

Pravidla uspořádání území:

- max. plocha zastavění (budovy): 5 %
- max. plocha parkovišť: 10 %
- min. plocha zeleně: 80 %
- max. výška zástavby: 1 NP + podkroví

Komunikace místní:

- obousměrné a jednosměrné.

Veřejná prostranství (VP)

Hlavní využití:

- veřejně přístupné plochy.

Přípustné využití území, činnosti a stavby:

- veřejně přístupné plochy zeleně,
- zeleň ochranná apod.,
- zahrady,
- stavby pro obchod a služby (např. prodejny občerstvení, tisku, apod.),
- účelové stavby pro obsluhu plochy – drobná architektura (altány, pomníky, lavičky),
- sportovní stavby a zařízení pro obsluhu plochy (např. hřiště na volejbal, dětská hřiště),
- parkoviště,
- odstavná a parkovací stání,
- komunikace místní, účelové, pěší a cyklistické,
- sítě a zařízení technické infrastruktury.

Nepřípustné využití území, činnosti a stavby:

- jiné využití než přípustné.

Pravidla pro uspořádání území:

- max. plocha zastavění: nestanoveno
- min. plocha zeleně: nestanoveno
- max. výška zástavby: 1 NP + podkroví

Lesní plochy (LE)

Hlavní využití:

- pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Přípustné využití území, činnosti a stavby:

- lesní produkce (lesy hospodářské),
- zeleň ploch územního systému ekologické stability – biokoridory,
- plochy a stavby, které jsou součástí pozemků určených k plnění funkcí lesa – plochy dle § 3, odst. (1) b) zák. č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů,
- stavby dle § 18, odst. 5, zák. č. 183/2006 Sb., zvláště komunikace účelové, pěší a cyklistické a zařízení a sítě technické infrastruktury; stavby pouze mimo stromové porosty.

Nepřípustné využití území, činnosti a stavby:

- jiné využití než přípustné.

Hospodaření na plochách biokoridorů podléhá režimu územního systému ekologické stability.

Přírodní plochy (PP)

Hlavní využití:

- území přírodního prostředí (přirozené louky, příbřežní porosty, zeleň solitérní a liniová, náletová zeleň, mokřady, apod.), určené pro biocentra a chráněné prvky přírody.

Přípustné využití území, činnosti a stavby:

- přirozené louky, příbřežní porosty, náletová zeleň, mokřady,
- liniové a plošné keřové a nelesní stromové porosty pro ekologickou stabilizaci krajiny (stromořadí, remízy, meze, keřové pláště apod.),

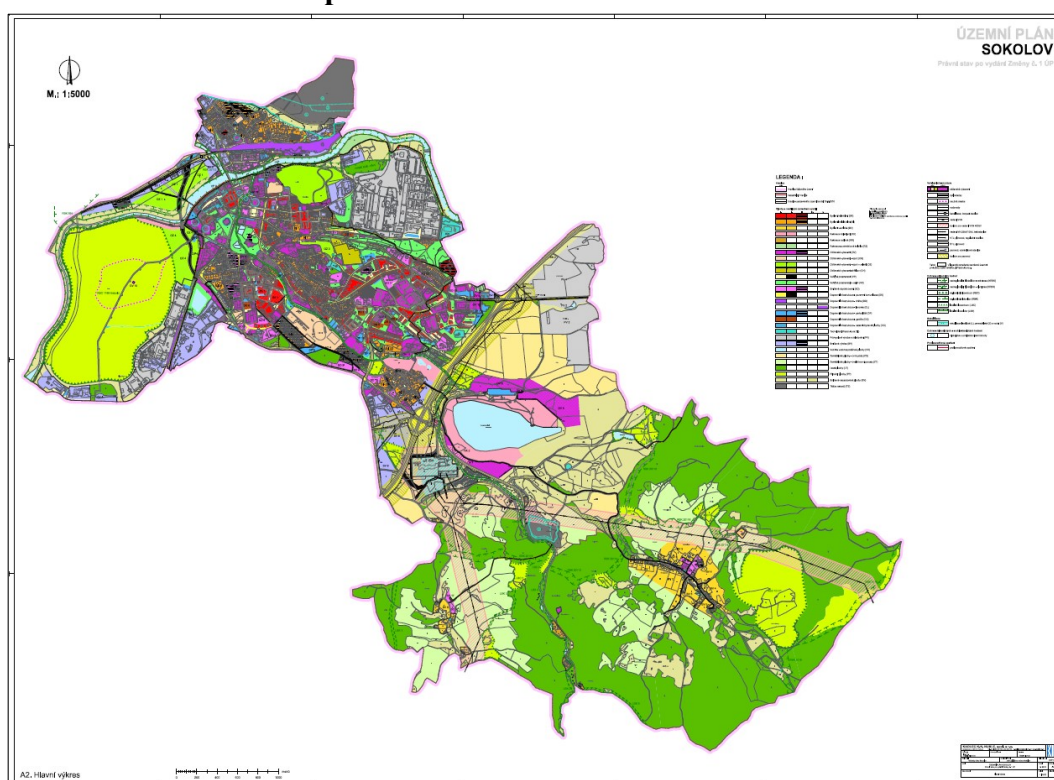
- chráněné prvky přírody,
- zeleň ploch územního systému ekologické stability – biocentra,
- výsadba porostů lesního typu,
- komunikace účelové, pěší a cyklistické.

Nepřípustné využití území, činnosti a stavby:

- jiné využití než přípustné.

Hospodaření na plochách biocenter podléhá režimu územního systému ekologické stability.

Obrázek č. 04 – Územní plán Sokolov

Zdroj: MěÚ Sokolov, 2018

5.5 Pasport zeleně

Město Sokolov provádí pasportizaci veřejné zeleně v digitální podobě. Pro pasportizaci majetku města, včetně veřejné zeleně, používá software GS Pasport. Po zaznamenání potřebných údajů je provedena konverze dat a údaje jsou převedeny z geografického informačního systému do programu Marushka.

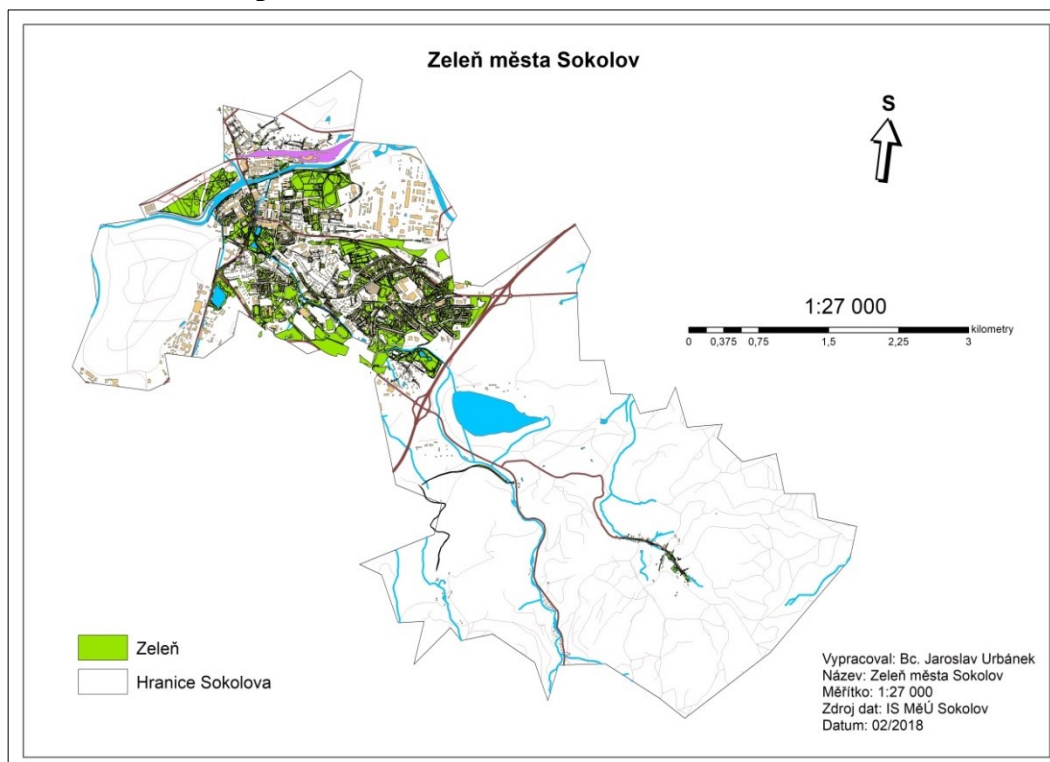
Záznamy v pasportu jsou zaznamenávány průběžně. Provádí je odpovědný pracovník, který má zajišťování péče o veřejnou zeleň v popisu náplně práce. Ten

provádí aktualizaci pasportu, zejména aktualizuje vrstvy – stromy, keře, liniové prvky, prvky zeleně a plochy zeleně. Dříve zaznamenané údaje o veřejné zeleni jsou pouze charakteru seznamu, chybí zde bližší specifický popis, popis stavu, nebo zaznamenání provedené údržby veřejné zeleně. V současné době se průběžně provádí doplnění potřebných údajů stávajících záznamů, dále jsou zaznamenávány do pasportu nové prvky veřejné zeleně.

5.6 Péče a údržba veřejné zeleně města Sokolov

Na základě uzavřené smlouvy o zabezpečení veřejně prospěšných služeb (Registr smluv, 2018) provádí pro město Sokolov údržbu veřejné zeleně nacházející se na všech pozemcích města Sokolov společnost SOTES Sokolov, spol. s r.o. Údržbou veřejné zeleně je myšleno sekání a odklizení trávy, úklid spadaného listí, pravidelné ošetřování okrasných stromů, keřů a mobilní zeleně, průklest stromů, keřů a střihání živých plotů, kácení a nová výsadba stromů a keřů. Dále výsadba, pletí a udržování květinových záhonů. Veškerá zeleň je udržována tak, aby měla upravený vzhled, a aby neohrožovala bezpečnost občanů. Při její údržbě se dodržují platné normy upravující tyto činnosti, tedy ČSN 83 9021, ČSN 83 9031 a ČSN 83 9051.

Obrázek č. 05 – Mapa: Zeleň města Sokolov

Zdroj: MěÚ Sokolov, 2018; úprava autor, 2018

Činnost společnosti SOTES Sokolov, spol. s r.o. na úseku údržby veřejné zeleně:

- Sekání, úklid trávy a listí se provádějí na intenzivně obhospodařovaných plochách minimálně 7x ročně, což představuje cca 29,7 ha, na ostatních pozemcích je prováděno minimálně 5x ročně, tedy na cca 130,3 ha. Výměra takto obhospodařovaných ploch činí celkem cca 160 ha.
- Dále se provádí odplevelování všech záhonů, stříh keřů a keřových skupin. Provádějí se výchovné řezy na nově vysazovaných dřevinách či opravný řez na starších dřevinách. Zároveň se zajišťují dle potřeby zálivky rabátek, stromů, keřů, záhonů. Zvýšená pozornost při zálivkách je věnována novým výsadbám. Provádí se likvidace škůdců zeleně dle příslušných nařízení, chemické postřiky zámkových dlažeb, likvidace bolševníků v katastrálních územích města. Zajišťují se opravy laviček ve veřejné zeleni, umisťují se nové lavičky, 20 kusů ročně z vlastní výroby společnosti.
- Větší zásahy do městské zeleně např. kácení a ošetřování horolezeckou technikou jsou prováděny specializovanou firmou s certifikací Europeantreewalker, český arborista a jiné. Dále se zajišťují kontroly a dodržování ochrany zeleně při záborech pozemků dle normy ČSN 83 9061.
- Zásahy na veřejné zeleni se provádějí ve vhodném ročním období a s ohledem na životní prostředí, bere se v úvahu hnízdění ptáků atp.

Tabulka č. 03 – Četnost sečí a sběru listí dle lokalit

Lokalita	Počet sečí	Počet sběru listí
Staré město	7	1
Park	8	3
Centrum	7	1
Nádraží	6	1
Šenvert	6	1
Bohemie	6	1
Karla Čapka	6	2
Svahy nad chemičkou	6	1
Svahy pod hřbitovem	4	1
Boženy Němcové	6	1
Vítězná	6	1

Nad Baníkem	6	1
Baník	6	1
Nad koupalištěm	6	1
Heyrovského	6	1
Marie Majerové	6	1
Michal	6	1
Švabinského	6	1
Areál zdraví	6	1
Stará Ovčárna	6	1
Jižní lom	6	1
Hrušková	5	1
Novina	5	1

Zdroj: MěÚ Sokolov, 2018; úprava autor, 2018

Společnost SOTES Sokolov, spol. s r.o. zpracovává jedenkrát měsíčně protokol o zeleni, kde uvádí zásahy na zeleni, které nevyžadovaly rozhodnutí orgánu ochrany přírody. Dále provádí údržbu a opravy dle stížností, podnětů a žádostí obyvatel v co nejkratším termínu (MěÚ Sokolov, 2018).

Zároveň společnost SOTES Sokolov, spol. s r.o. zajišťuje opravu veřejných laviček, městského mobiliáře a výměnu zničených za nově vyrobené. Změny aktualizuje v pasportu městského mobiliáře GIS (Registr smluv, 2018).

6. Výsledky práce

Město Sokolov zahrnuje katastrální území Sokolov, Vítkov u Sokolova, Hrušková a Novina u Sokolova. Pro potřeby evidence, správu a údržbu zeleně je Sokolov rozdělen do 23 lokalit. V diplomové práci je rozsah zájmového území stanoven na 21 lokalit. Toto vymezení odpovídá hranicím města Sokolov, které začíná od lomu Jiří až po dálnici D6. Zbylé dvě lokality tj. lokalita Hrušková a lokalita Novina leží mimo vymezené území, jedná se o samostatné sídelní útvary Sokolova, které nejsou s městem propojeny, proto nebudou do analýz zahrnuty.

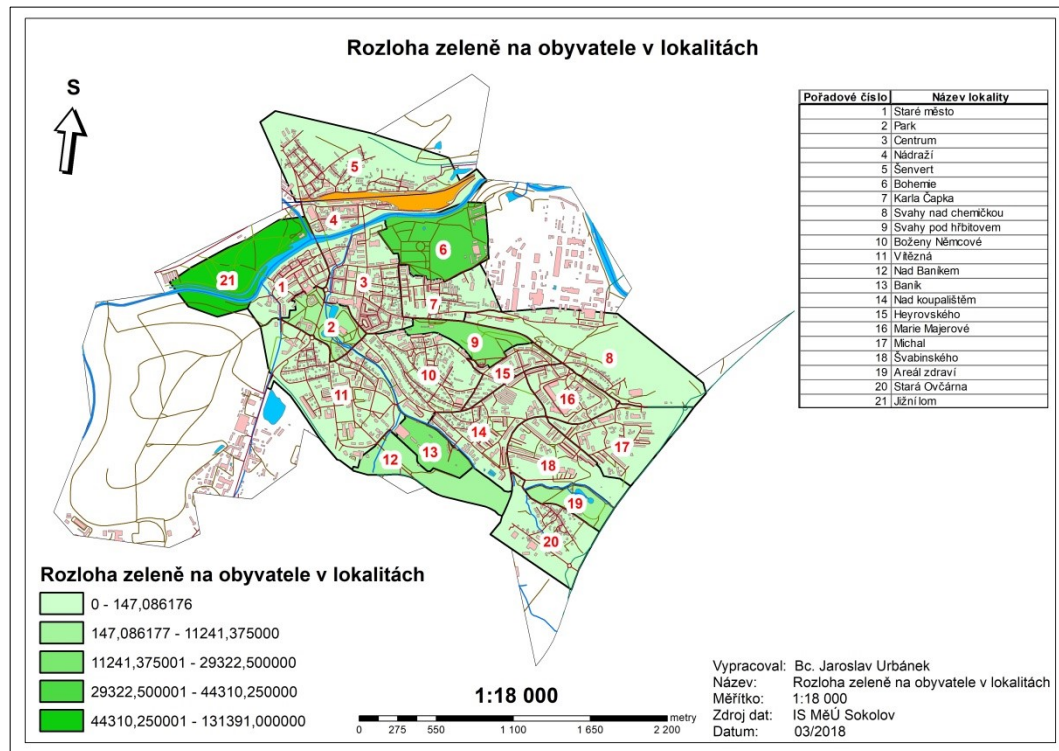
6.1 Analýza rozlohy zeleně na obyvatele

6.1.1 Výsledky analýzy

Na základě dat byla provedena analýza rozlohy zeleně na obyvatele města Sokolov v dané lokalitě. Byla vyhotovena mapa znázorňující rozdělení města Sokolov do lokalit s vyznačením množství zeleně na jednoho obyvatele.

Informace o počtu obyvatel města Sokolov byly získány z databáze základního registru obyvatel (MěÚ Sokolov, 2018). Data o zeleni (plochy, druh, prvky) pak z pasportu zeleně, které město Sokolov eviduje prostřednictvím GS Pasport (MěÚ Sokolov, 2018).

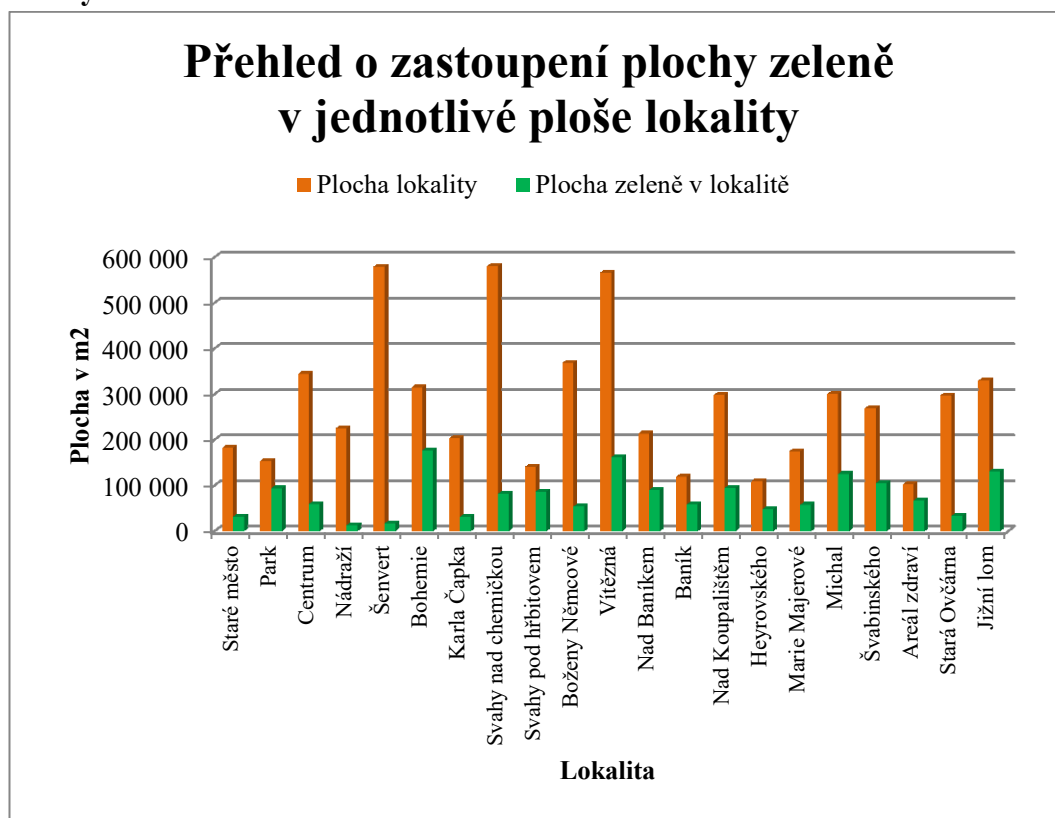
Obrázek č. 06 – Mapa: Rozloha zeleně na obyvatele v lokalitách

Zdroj: autor, 2018

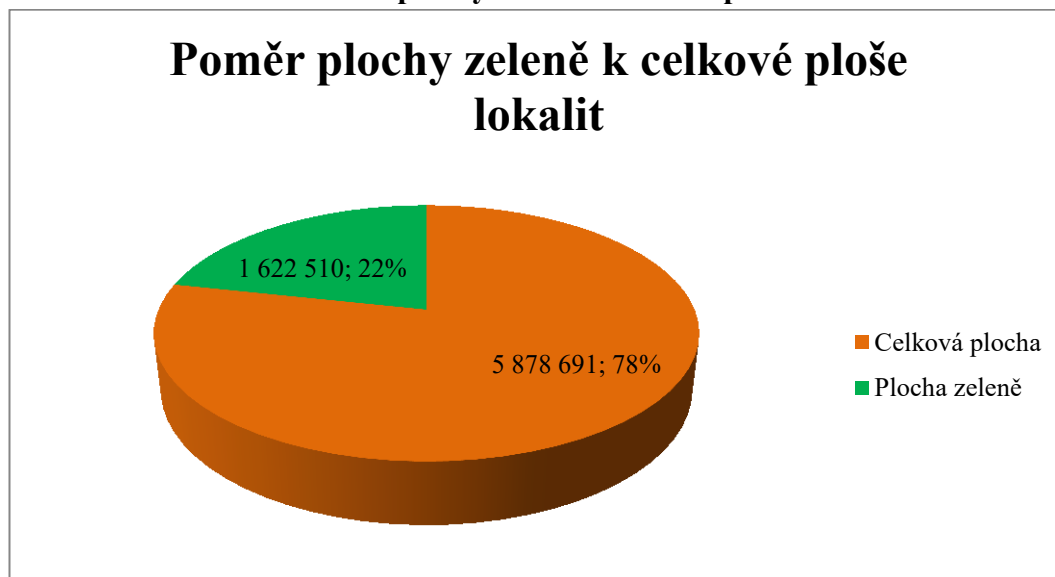
Dále bylo provedeno srovnání celkové plochy zájmového území města Sokolov (21 lokalit) s celkovou plochou zeleně ve městě Sokolov.

Obrázek č. 07 – Graf: Přehled o zastoupení plochy zeleně v jednotlivé ploše lokality

Zdroj: autor, 2018

Obrázek č. 08 – Graf: Poměr plochy zeleně k celkové ploše lokalit

Zdroj: autor, 2018

6.1.2 Karta lokality veřejné zeleně zájmového území, charakteristika systému veřejné zeleně

01) STARÉ MĚSTO

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	1666
Rozloha území:	182 978 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	32 359 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, rozptýlená zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	1. kategorie

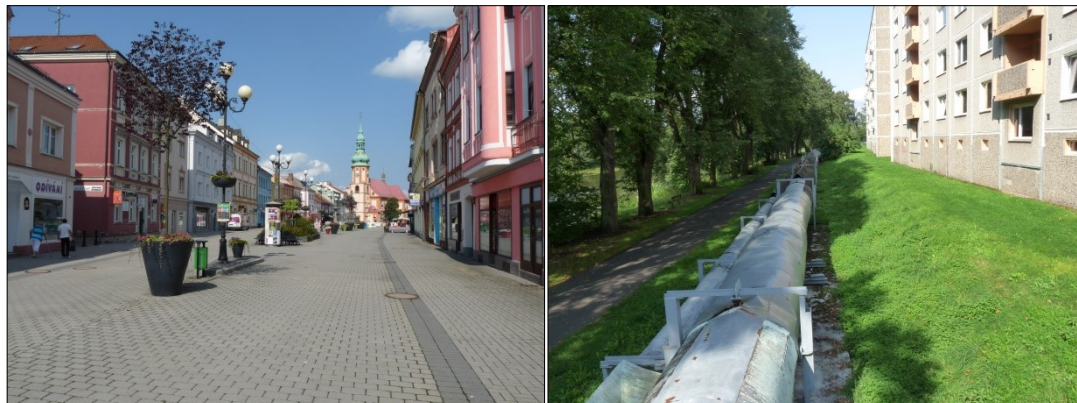
Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území, které je tvořeno náměstím a původní zástavbou. Na dlážděném náměstí je umístěna mobilní zeleň. Dále území zahrnuje bytové domy, kdy je zeleň umístěna mezi jednotlivými domy.

Lokality, se kterými sousedí:	Park, Centrum, Vítězná, Jižní lom
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	řeka Ohře
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň na náměstích, pěší zóna, zeleň obytné zástavby, zeleň administrativních budov
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - prostory Živnostenské školy obsahují zeleň charakteru zahrady - prostory Finančního úřadu obsahují zeleň sídlištního charakteru
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP8, VP9
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	32 359 m ² / 9 482 m ²

poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	32 359 m ² / 182 978 m ² , tj. 17,7 % zeleně, tedy cca 1:6
---	--

Obrázek č. 09 – Lokalita Staré město

Zdroj: autor, 2017

02) PARK

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	31
Rozloha území:	154 080 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	93 705 m ²
Druh zeleně:	parky, aleje
Funkce zeleně:	odpočinkové parky
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	1. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Park protnutý komunikací. Okrasný park se zámkem, rybníky, relaxační zahradou, vzrostlými stromy a keři. V těsné blízkosti centra města. K dispozici jsou lavičky pro odpočinek.

Lokality, se kterými sousedí	Staré náměstí, Centrum, Boženy Němcové, Vítězná
Prvky zeleně přesahující hranice lokality	Lobezský potok
lokální prvky v lokalitě	sídelní zeleň: Městský park
Charakter zeleně mimo údržbu	V lokalitě se nevyskytuje žádná zeleň, která je mimo údržbu.
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	93 705 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	93 705 m ² / 154 080 m ² , tj. 60,8 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 10 – Lokalita Park

Zdroj: autor, 2017

03) CENTRUM

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	2915
Rozloha území:	344 227 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	59 746 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení, aleje
Funkce zeleně:	parková zeleň, obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné
Nároky na údržbu:	1. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Centrální část města s objekty úřadů, základní školy, náměstí. Rovněž jsou zde bytové domy. Zeleň zde tvoří zelené pásy mezi jednotlivými objekty. Především okrasná zeleň, zeleň podél komunikací.

Lokality, se kterými sousedí:	Staré náměstí, Nádraží, Bohemie, Karla Čapka, Svahy pod hřbitovem, Boženy Němcové, Vítězná
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	řeka Ohře, Lobežský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zeleň administrativních budov, zahrady základních škol, stromořadí, zahrady středních škol, zeleň obytné zástavby, zeleň sportovních areálů
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch podle územního plánu:	VP8
poměr: veřejná zeleň/ soukromá zeleň	59 746 m ² / 62 304 m ²

poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	59 746 m ² / 344 227 m ² , tj. 17,4 % zeleně, tedy 1:6
---	--

Obrázek č. 11 – Lokalita Centrum

Zdroj: autor, 2017

04) NÁDRAŽÍ

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	799
Rozloha území:	225 725 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	13 498 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Oblast vlakového a autobusového nádraží. V těsné blízkosti bytové domy.

Lokality, se kterými sousedí:	Šenvert, Bohemie, Centrum, Jižní lom
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	řeka Ohře
lokální prvky v lokalitě	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP8
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	13 498 m ² / 8 482 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	13 498 m ² / 225 725 m ² , tj. 6 % zeleně, tedy cca 1:17

Obrázek č. 12 – Lokalita Nádraží

Zdroj: autor, 2017

05) ŠENVERT

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	525
Rozloha území:	579 611 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	17 083 m ²
Druh zeleně:	zahrady, zahrádkové a chatové osady, rozptýlená zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – soukromé zahrady
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, plochy veřejně nepřístupné
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Okrajová část města, oddělená železniční tratí. Převážně oblast rodinných domů, drobných podniků a řadových garáží. Zeleň tedy především soukromá. Veřejná zeleň tvoří proluky mezi obydlími.

Lokality, se kterými sousedí:	Nádraží
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	les
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: obytné zóny, zeleň zahrádkových kolonií
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami - zahrádkářská kolonie
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP2
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	17 083 m ² / 333 950 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	17 083 m ² / 579 611 m ² , tj. 3 % zeleně, tedy cca 1:34

Obrázek č. 13 – Lokalita Šenvert

Zdroj: autor, 2017

06) BOHEMIE

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	4
Rozloha území:	314 659 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	177 241 m ²
Druh zeleně:	menší parkově upravené plochy, aleje
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň sportovních zařízení
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území revitalizované po důlní činnosti. Vytvořen cestní systém mezi zelenými plochami, výsadbou stromů a keřů, vytvořeno prostředí pro sport, fotbalové hřiště, víceúčelové hřiště, workoutové hřiště, dráha pro in-line bruslení. Zároveň prostory slouží jako park.

Lokality, se kterými sousedí:	Nádraží, Karla Čapka, Centrum
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	řeka Ohře
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: příměstský rekreační park
Charakter zeleně mimo údržbu:	není
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP8
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	177 241 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	177 241 m ² / 314 659 m ² , tj. 56,3 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 14 – Lokalita Bohemie

Zdroj: autor, 2017

07) KARLA ČAPKA

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	636
Rozloha území:	203 512 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	31 634 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	1. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Část města převážně s bytovými domy a garážemi. Sídlištní zeleň mezi jednotlivými domy, pro relaxaci obyvatel této lokality.

Lokality, se kterými sousedí:	Bohemie, Svahy nad chemičkou, Svahy pod hřbitovem, Centrum
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	les
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: obytné zóny
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP8
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	31 634 m ² / 73 847 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	31 634 m ² / 203 512 m ² , tj. 15,5 % zeleně, tedy cca 1:6

Obrázek č. 15 – Lokalita Karla Čapka

Zdroj: autor, 2017

08) SVAHY NAD CHEMIČKOU

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	557
Rozloha území:	580 533 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	81 927m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, ochranná zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – soukromé zahrady, zeleň bytových domů, biotechnická zeleň – hygienická a meliorační zeleň
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; plochy veřejně nepřístupné – zahrady u individuálních staveb
Nároky na údržbu:	4. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Převážně vzrostlý porost chrání obytnou zónu před hlukem a prachem, část prostoru tvoří rodinné a bytové domy a supermarket.

Lokality, se kterými sousedí	Karla Čapka, Michal, Marie Majerové, Heyrovského, Svahy pod hřbitovem
Prvky zeleně přesahující hranice lokality	les
lokální prvky v lokalitě	sídelní zeleň: obytné zóny, zeleň průmyslové zástavby, zeleň zahrádkových kolonií, les
Charakter zeleně mimo údržbu	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami - les
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu	VP5
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	81 927 m ² / 379 954 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	81 927 m ² / 580 533 m ² , tj. 14,1 % zeleně, tedy cca 1:7

Obrázek č. 16 – Lokalita Svahy nad chemičkou

Zdroj: autor, 2017

09) SVAHY POD HŘBITOVEM

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	4
Rozloha území:	140 625 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	87 047 m ²
Druh zeleně:	menší parkově upravené plochy, aleje, hřbitovy
Funkce zeleně:	parková zeleň – zeleň hřbitovů, zeleň vybraných částí sídla
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	4. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Oblast zahrnuje hřbitov a území pod hřbitovem, kde je cestní síť a vzrostlý porost listnatých stromů.

Lokality, se kterými sousedí:	Karla Čapka, Svahy nad chemičkou, Heyrovského, Boženy Němcové, Centrum
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	není
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: příměstský park, hřbitov, les
Charakter zeleně mimo údržbu:	není
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP5
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	87 047 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	87 047 m ² / 140 625 m ² , tj. 61,9 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 17 – Lokalita Svahy pod hřbitovem

Zdroj: autor, 2017

10) BOŽENY NĚMCOVÉ

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	1276
Rozloha území:	369 239 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	54 069 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Část města s bytovými domy, supermarketem, základní školou, bankami. Zejména sídlištní zeleň mezi jednotlivými objekty.

Lokality, se kterými sousedí:	Centrum, Svahy pod hřbitovem, Heyrovského, Nad koupalištěm, Baník, Vítězná
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: obytné zóny, parkové úpravy areálů nemocnice
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	54 069 m ² / 201 139 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	54 069 m ² / 369 239 m ² , tj. 14,6 % zeleně, tedy 1:7

Obrázek č. 18 – Lokalita Boženy Němcové

Zdroj: autor, 2017

11) VÍTĚZNÁ

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	3422
Rozloha území:	566 822 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov a soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	161 981 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení, zahrady
Funkce zeleně:	obytná zeleň – soukromé zahrady, zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, plochy veřejně nepřístupné – zahrady u individuálních staveb
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Část města převážně s bytovými domy. Sídlištní zeleň mezi jednotlivými domy, sloužící pro relaxaci obyvatel této lokality. V území se nachází mateřská a základní škola a dále Dům dětí a mládeže.

Lokality, se kterými sousedí:	Staré město, Park, Boženy Němcové, Baník, Nad Baníkem
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: obytné zóny, zeleň sportovních areálů, zahrada základní školy, zahrada střední školy
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP3, VZ1, VZ2, VZ3, VZ4
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	161 981 m ² / 98 740 m ²

poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	161 981 m ² / 566 822 m ² , tj. 28,6 % zeleně, tedy cca 1:3
---	---

Obrázek č. 19 – Lokalita Vítězná

Zdroj: autor, 2017

12) NAD BANÍKEM

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	8
Rozloha území:	213 626 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	89 931 m ²
Druh zeleně:	zahrádkové a chatové osady, ochranná zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – soukromé zahrady, biotechnická zeleň – hygienická a meliorační zeleň
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, plochy veřejně nepřístupné
Nároky na údržbu:	4. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Oblast se zahrádkářskou kolonií a vzrostlým porostem oddělující místo od rušné komunikace.

Lokality, se kterými sousedí:	Vítězná, Baník, Nad koupalištěm, Stará Ovčárna
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	není
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: les, zeleň zahrádkových kolonií
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP4
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	89 931 m ² / 82 901 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	89 931 m ² / 213 626 m ² , tj. 42 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 20 – Lokalita Nad Baníkem

Zdroj: autor, 2017

13) BANÍK

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	2
Rozloha území:	119 158 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	58 645 m ²
Druh zeleně:	zeleň u rekreačních služeb a zařízení
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň sportovních zařízení
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy zeleně
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Sportovní areál se zinním stadionem, fotbalovými hřišti, tenisovými kurty. Zeleň tvoří prostor mezi jednotlivými sportovišti. Jsou zde vysazeny stromy a keře pro oddělení jednotlivých úseků.

Lokality, se kterými sousedí:	Boženy Němcové, Nad koupalištěm, Nad Baníkem, Vítězná
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň sportovních areálů
Charakter zeleně mimo údržbu:	není
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP4
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	58 645 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	58 645 m ² / 119 158 m ² , tj. 49,2 % zeleně, tedy 1:2

Obrázek č. 21 – Lokalita Baník

Zdroj: autor, 2017

14) NAD KOUPALIŠTĚM

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	1615
Rozloha území:	298 683 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	94 736 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u rekreačních služeb a zařízení
Funkce zeleně:	odpočinkové parky, obytná zeleň – soukromé zahrady, zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství, vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy zeleně
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území zahrnuje prostor městského koupaliště, prostor před vstupem do koupaliště, zelená plocha s dřevinami a herními prvky pro děti. Dále sídlištní zeleň mezi navazujícími bytovými domy.

Lokality, se kterými sousedí:	Boženy Němcové, Heyrovského, Marie Majerové, Švabinského, Stará Ovčárna, Nad Baníkem, Baník
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň sportovních areálů, zahrada základních škol, zeleň obytné zástavby
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	94 736 m ² / 55 983 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	94 736 m ² / 298 683 m ² , tj. 31,7 % zeleně, tedy cca 1:3

Obrázek č. 22 – Lokalita Nad koupalištěm

Zdroj: autor, 2017

15) HEYROVSKÉHO

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	1920
Rozloha území:	109 825 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	48 139 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území bytových domů, v současnosti z velké části domy zdevastované. Je zde zeleň mezi jednotlivými domy.

Lokality, se kterými sousedí:	Svahy pod hřbitovem, Svahy nad chemičkou, Marie Majerové, Nad koupalištěm, Boženy Němcové
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	není
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby
Charakter zeleně mimo údržbu:	není
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	48 139 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	48 139 m ² / 109 825 m ² , tj. 43,8 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 23 – Lokalita Heyrovského

Zdroj: autor, 2017

16) MARIE MAJEROVÉ

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	1590
Rozloha území:	175 424 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	57 848 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Rovněž území s mnoha bytovými domy a koncentrací velkého počtu obyvatel, větší nákupní středisko. Veřejná zeleň je umístěna mezi jednotlivými domy pro potřeby jejich obyvatel. Zastoupena je zde zeleň v oploceném prostoru mateřské školy.

Lokality, se kterými sousedí:	Heyrovského, Svahy nad chemičkou, Michal, Nad koupalištěm
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	není

Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zahrada mateřské školy, stromořadí
Charakter zeleně mimo údržbu:	není
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	57 848 m ² / 0 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	57 848 m ² / 175 424 m ² , tj. 33 % zeleně, tedy 1:3

Obrázek č. 24 – Lokalita Marie Majerové

Zdroj: autor, 2017

17) MICHAL

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	3109
Rozloha území:	300 572 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	125 323 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení, ochranná zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů, biotechnická zeleň – hygienická a meliorační zeleň
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy zeleně
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Opět území bytových domů, kde zeleň slouží obyvatelům dané lokality, s občanskou vybaveností – obchody, mateřská a základní škola, ve kterých zeleň slouží dětem k odpočinku, hram či výuce.

Lokality, se kterými sousedí:	Marie Majerové, Svahy nad chemičkou, Švabinského
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	není
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zahrada mateřské školy, zahrada základní školy, zeleň sportovních areálů, stromořadí
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - zahrada pro mentálně postižené - zeleň v ochranném pásmu
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP

poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	125 323 m ² / 28 802 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	125 323 m ² / 300 572 m ² , tj. 41,7 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 25 – Lokalita Michal

Zdroj: autor, 2017

18) ŠVABINSKÉHO

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	3102
Rozloha území:	269 235 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	105 297 m ²
Druh zeleně:	sídlištní zeleň, zeleň u školských a výchovných zařízení
Funkce zeleně:	obytná zeleň – zeleň bytových domů
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, omezeně přístupné plochy zeleně
Nároky na údržbu:	3. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území bytových domů, zeleň zde tvoří relaxační plochu pro obyvatele lokality. Dále jsou zde zastoupeny plochy zeleně v areálu základní školy.

Lokality, se kterými sousedí:	Michal, Areál zdraví, Stará Ovčárna, Nad koupalištěm
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zahrada mateřské školy, zeleň zahrádkových kolonií, zeleň sportovních areálů, stromořadí
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - zahrádky - sportovní areál
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	105 297 m ² / 83 450 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	105 297 m ² / 269 235 m ² , tj. 39,1 % zeleně, tedy cca 1:3

Obrázek č. 26 – Lokalita Švabinského

Zdroj: autor, 2017

19) AREÁL ZDRAVÍ

Karta lokality:

Katastrální území:	Vítkov u Sokolova
Počet obyvatel:	19
Rozloha území:	102 643 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	67 451 m ²
Druh zeleně:	aleje, ochranná zeleň, rozptýlená zeleň
Funkce zeleně:	odpočinkové parky, obytná zeleň – zeleň sportovních zařízení, biotechnická zeleň – hygienická a meliorační zeleň
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Areál s mnoha sportovišti, rybníky, volné zelené plochy. Pro odpočinek, sport občanů celého města.

Lokality, se kterými sousedí:	Švabinského, Stará Ovcárna
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zeleň sportovních areálů, stromořadí
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP10
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	67 451 m ² / 4 936 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	67 451 m ² / 102 643 m ² , tj. 65,7 % zeleně, tedy cca 1:2

Obrázek č. 27 – Lokalita Areál zdraví

Zdroj: autor, 2017

20) STARÁ OVČÁRNA

Karta lokality:

Katastrální území:	Vítkov u Sokolov
Počet obyvatel:	514
Rozloha území:	297 679 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov, soukromé vlastnictví
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	33 459 m ²
Druh zeleně:	zahrady, zahrádkové a chatové osady, rozptýlená zeleň
Funkce zeleně:	obytná zeleň – soukromé zahrady
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství; vyhrazená zeleň, plochy veřejně nepřístupné
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Území rodinných domů se soukromou zelení, městská zeleň tvoří pouze okrajové části podél místní komunikace.

Lokality, se kterými sousedí:	Švabinského, Areál zdraví, Nad Baníkem, Nad koupalištěm
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	Lobezský potok
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: zeleň obytné zástavby, zeleň průmyslové zástavby

Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - rodinné domy se zahradami
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP10
poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	33 459 m ² / 148 782 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	33 459 m ² / 297 679 m ² , tj. 11, 2 % zeleně, tedy cca 1:9

Obrázek č. 28 – Lokalita Stará ovčárna

Zdroj: autor, 2017

21) JIŽNÍ LOM

Karta lokality:

Katastrální území:	Sokolov
Počet obyvatel:	0
Rozloha území:	329 713 m ²
Vlastnické právo:	město Sokolov
Druh pozemku:	ostatní plocha
Celková výměra zeleně:	131 391 m ²
Druh zeleně:	parky, aleje
Funkce zeleně:	parková zeleň – odpočinkové parky
Přístupnost zeleně:	veřejná zeleň, veřejně přístupná zeleň a plochy veřejného prostranství
Nároky na údržbu:	2. kategorie

Charakteristika systému veřejné zeleně:

Jižní lom se nachází na severozápadním okraji města Sokolov, slouží jako sportovně rekreační areál určený pro sport, nachází se zde běžecké trasy, cyklotrasy, pěší komunikace a plochy veřejně přístupné zeleně. Jedná se o revitalizované území, park v docházkové vzdálenosti od centra města. Je zde zřízen cestní systém, odpočívadla, vysazeny stromy, keře, trávnik.

Lokality, se kterými sousedí:	Nádraží, Staré město
Prvky zeleně přesahující hranice lokality:	řeka Ohře
Lokální prvky v lokalitě:	sídelní zeleň: příměstský rekreační park, zeleň sportovních areálů, les
Charakter zeleně mimo údržbu:	soukromý majetek: - Lesy ČR
Seznam využitých funkčních ploch dle územního plánu:	VP8

poměr: veřejná zeleň / soukromá zeleň	131 391 m ² / 63 436 m ²
poměr: veřejná zeleň / plocha lokality	131 391 m ² / 329 713 m ² , tj. 39,9 % zeleně, tedy cca 1:3

Obrázek č. 29 – Lokalita Jižní lom

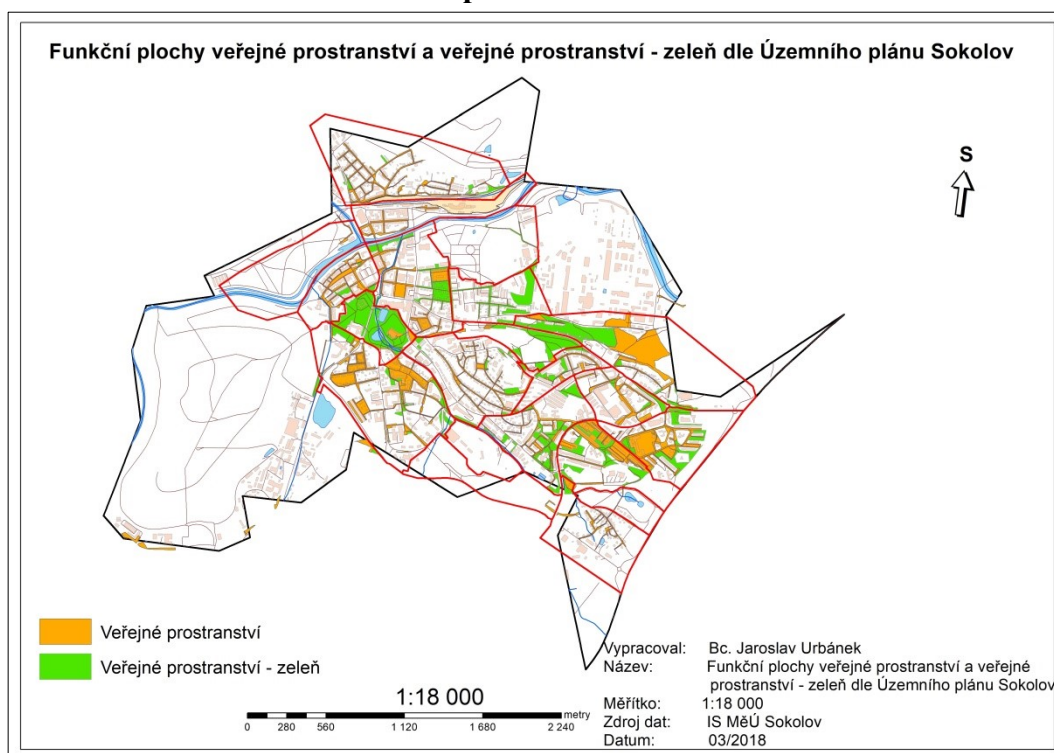
Zdroj: autor, 2017

6.2 Analýza využití funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň dle Územního plánu Sokolov

6.2.1 Zobrazení funkčních ploch dle Územního plánu Sokolov a skutečných ploch se zelení

Město Sokolov má zpracovaný Územní plán Sokolov, který schválilo Zastupitelstvo města dne 25.09.2008, účinnosti nabyl dne 13.10.2008. Změnu č. 1 Územního plánu Sokolov schválilo Zastupitelstvo města dne 16.06.2016, účinnosti nabyla dne 02.07.2016. V územním plánu jsou, mimo jiné, definovány funkční plochy. Předmětem analýzy jsou funkční plochy veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň. Celková plocha funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň dle Územního plánu Sokolov činí 99,5 ha.

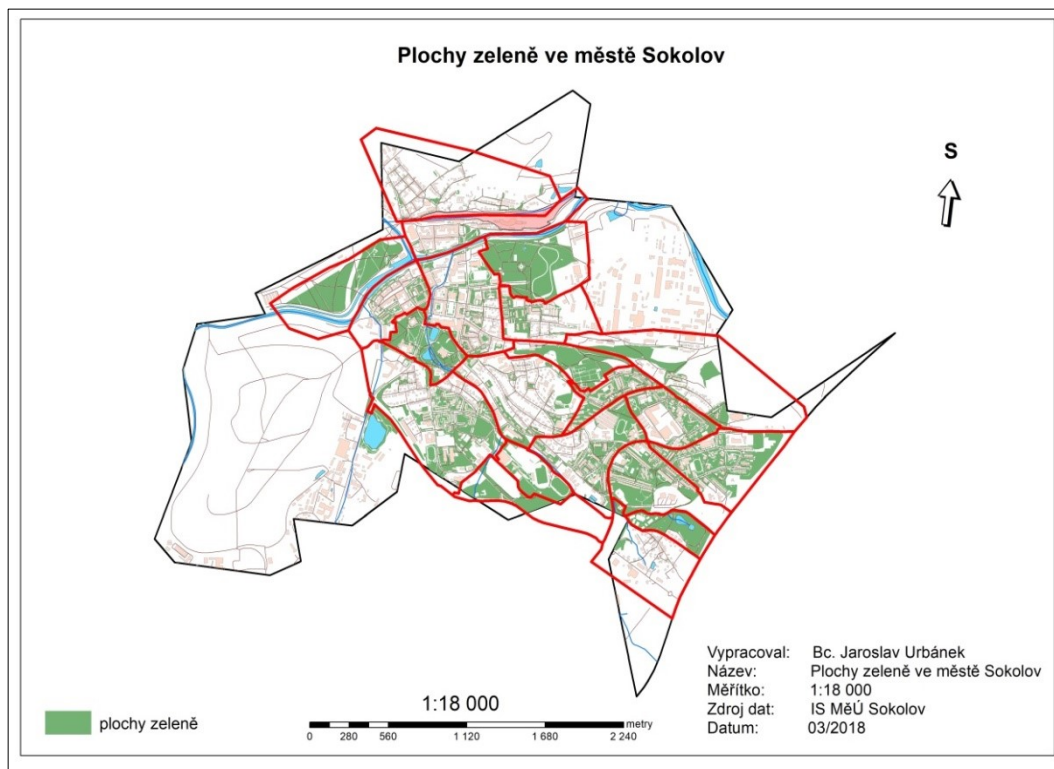
Obrázek č. 30 – Mapa: Funkční plochy veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň dle Územního plánu Sokolov

Zdroj: autor, 2018

Město Sokolov v rámci pasportizace majetku využívá software GS Pasport, ve kterém je zaznamenávána správa majetku včetně správy veřejné zeleně. Celková plocha zeleně dle GS Pasportu činí 162,2 ha.

Obrázek č. 31 – Mapa: Plochy zeleně ve městě Sokolov

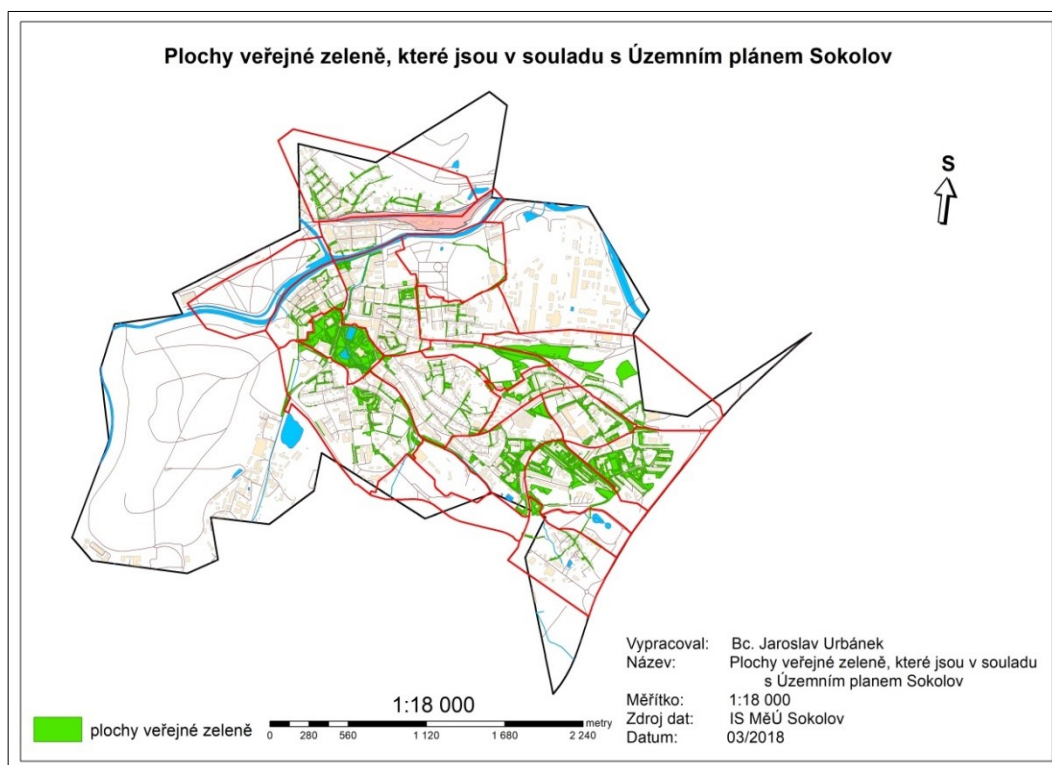

Zdroj: autor, 2018

6.2.2 Výsledky analýzy

V rámci analýzy bylo provedeno srovnání funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň z Územního plánu Sokolov se skutečným stavem zeleně, která se nachází ve městě Sokolov. Na obrázku č. 32 je znázorněna zeleň, která vznikne překryvem a průnikem funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň se skutečnou zelení. Celková plocha překryvu a průniku ploch činí 59,2 ha.

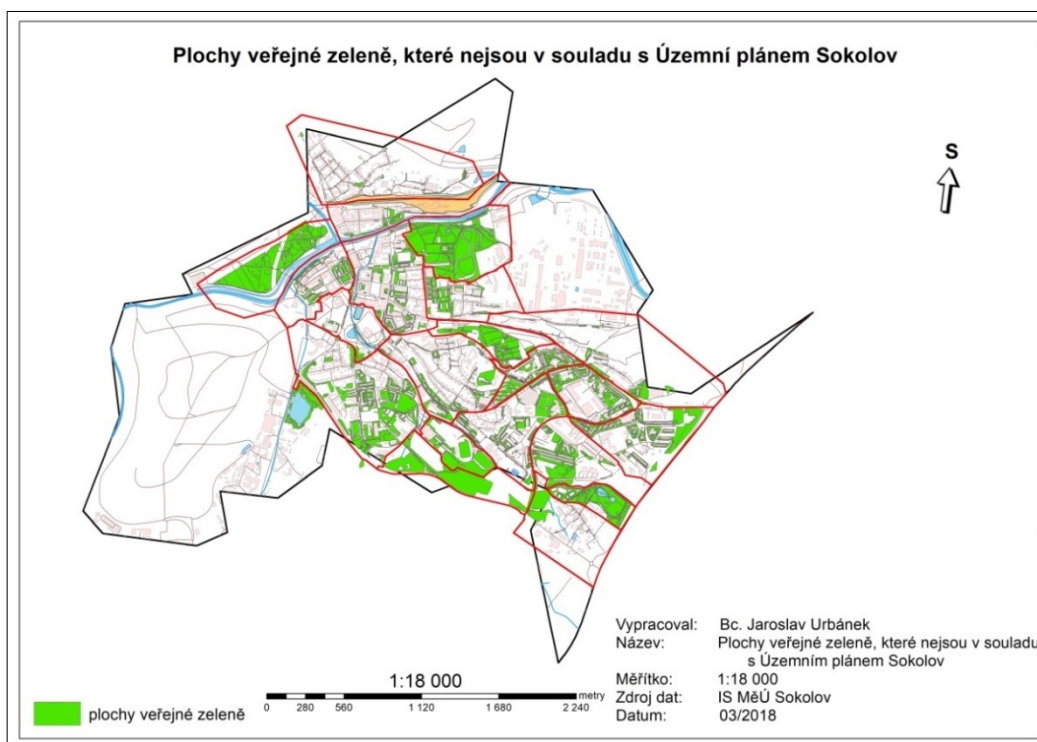
Obrázek č. 32 – Mapa: Plochy veřejné zeleně, které jsou v souladu s Územním plánem Sokolov

Zdroj: autor, 2018

Na obrázku č. 33 je znázorněn rozdíl ploch veřejné zeleně tj. je znázorněna skutečná plocha veřejné zeleně a funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň, které se navzájem mezi sebou nepřekrývají a nedochází k průniku. Celková výměra rozdílu ploch činí 122,2 ha.

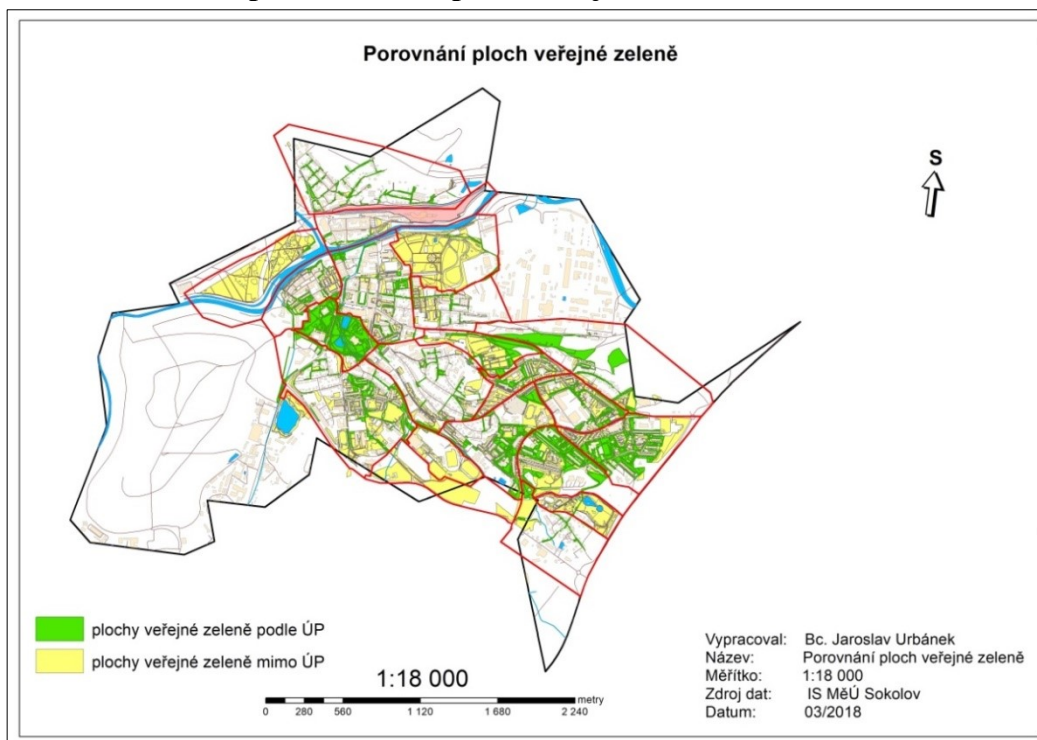
Obrázek č. 33 – Mapa: Plochy veřejné zeleně, které nejsou v souladu s Územním plánem Sokolov

Zdroj: autor, 2018

Na obrázku č. 34 jsou graficky znázorněny plochy skutečné veřejné zeleně, které jsou v souladu s územním plánem a plochy veřejné zeleně, které neodpovídají územnímu plánu.

Obrázek č. 34 – Mapa: Porovnání ploch veřejné zeleně

Zdroj: autor, 2018

Z přehledu vyplývá, že 59,2 ha skutečné plochy veřejné zeleně je v souladu s územním plánem, tj. 36,5 %. Dále je zřejmé, že 122,2 ha veřejné zeleně není v územním plánu zařazeno do funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň, tj. 75,3 %.

Tabulka č. 04 – Plocha zeleně

	Název lokality	Plocha lokality (m ²)	Plocha zeleně (m ²)			
			Skutečná - podle údržby	Podle ÚP	Skutečná v souladu s ÚP	Skutečná v nesouladu s ÚP
01.	Staré město	182 978	32 359	44 220	6 995	25 364
02.	Park	154 080	93 705	45 011	123 830	10 211
03.	Centrum	344 227	59 746	91 666	26 845	60 620
04.	Nádraží	225 725	13 498	19 885	1 697	11 801
05.	Šenvert	579 611	17 083	51 308	10 503	6 580
06.	Bohemie	314 659	177 241	62 791	9 534	165661
07.	Karla Čapka	203 634	31 634	67 680	13 053	29 011
08.	Svahy nad chemičkou	580 533	81 927	37 817	74 133	21 064
09.	Svahy pod hřbitovem	140 625	87 047	33 317	28 306	61 054
10.	Boženy Němcové	369 239	54 069	79 389	14 160	50 785
11.	Vítězná	566 822	161 981	96 224	40 224	137 569
12.	Nad Baníkem	213 626	89 931	1 576	0	101 924
13.	Baník	119 158	58 645	4 270	888	58 445
14.	Nad koupalištěm	298 683	94 736	75 662	40 945	59 921
15.	Heyrovského	109 825	48 139	78 489	12 580	41 309
16.	Marie Majerové	175 424	57 848	33 836	21 009	43 549
17.	Michal	300 572	125 323	74 457	74 597	73 541
18.	Švabinského	269 235	105 297	64 834	84 022	40 838
19.	Areál zdraví	102 643	67 451	11 456	509	66 942
20.	Stará Ovčárna	297 679	33 459	18 752	7 747	25 711
21.	Jižní lom	329 713	131 391	2 599	825	130 566
Celkem (m²)		5 878 691	1 622 510	995240	592 403	1 222 465

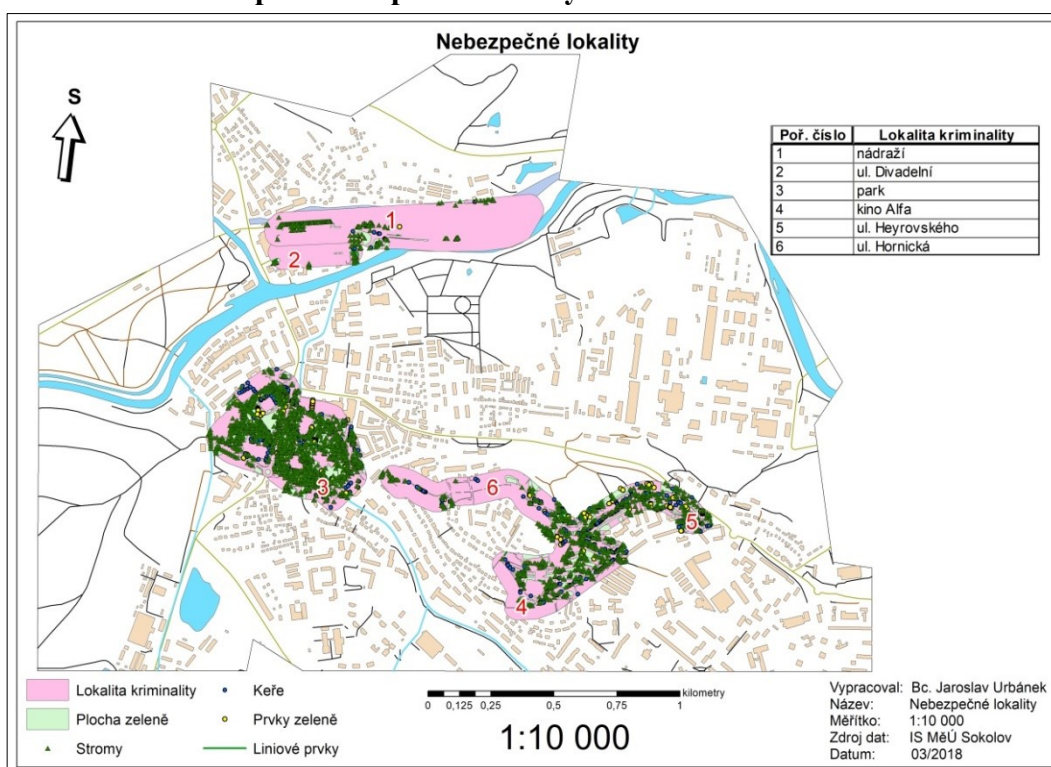
Zdroj: autor, 2018

6.3 Analýza kriminality

6.3.1 Nebezpečné lokality

Městská policie Sokolov v rámci prevence kriminality připravila dokument „Koncepte prevence kriminality města Sokolov pro období let 2015-2017“. Koncepte je zpracována v návaznosti na předešlý Strategický plán prevence kriminality města Sokolov pro období let 2011-2013 a je plně v souladu se Strategií prevence kriminality České republiky na období let 2012-2015. V tomto dokumentu je uveřejněno šest lokalit, které byly v roce 2014 vyhodnoceny jako nebezpečné lokality ve městě Sokolov. Jedná se o lokality nádraží, ul. Divadelní, park, kino Alfa, ul. Heyrovského a ul. Hornická (Procházková, 2015). V rámci analýzy byly zmíněné lokality vyznačeny do mapy města Sokolov. Na vyznačených lokalitách byla použita jedna ze základních prostorových analýz programu ArcGIS – obalová zóna tzv. „Buffer“. Obalová zóna byla nastavena v hodnotě 50 m. Následně byly z pasportu zeleně vloženy do mapy vrstvy plocha zeleně, stromy, keře, prvky zeleně a liniové prvky.

Obrázek č. 35 – Mapa: Nebezpečné lokality

Zdroj: autor, 2018

6.3.2 Výsledky analýzy

V lokalitách nádraží, ulice Divadelní a ulice Hornická se nachází minimální zastoupení zeleně. Tato skutečnost je dána tím, že se jedná o lokality, kde je pouze zástavba bytových domů a vlakové a autobusové nádraží.

V lokalitách ul. Heyrovského a okolí kina Alfa se nachází střední zastoupení zeleně. Nacházejí se zde stromy a keře, které jsou vysázeny podél komunikací, dále se zde nacházejí prvky zeleně a plochy zeleně. V pasportu jsou prvky zeleně míněny lavičky nebo vybavení dětských hřišť.

V lokalitě park – Husovy sady je dle výsledků analýzy nejvyšší výskyt zeleně. Nachází se zde všechny složky zeleně. Jedná se odpočinkové místo, kde lidé tráví svůj volný čas. Je zde mnoho míst pro odpočinek s různými zákoutími. Dále je lokalita park – Husovy sady brán jako spojnice mezi sídlištěm Vítězná a centrem města. Lidé zde procházejí na úřady, do práce, za kulturou, sportem a na procházky. Parkem vede cyklostezka.

Z výsledků analýzy vyplývá, že neexistuje korelace mezi kriminalitou a množstvím prvků a ploch zeleně.

6.4 Finanční analýza

6.4.1 Finanční analýza výdajů města Sokolov na údržbu zeleně

V níže uvedené tabulce jsou zobrazeny výdaje z rozpočtu města Sokolov za období 2013 – 2018, které byly použity na údržbu zeleně. Pro rok 2018 částka odpovídá schválenému rozpočtu. Celkové finanční plnění bude známo až na konci roku 2018 (MěÚ Sokolov, 2018).

Tabulka č. 05 – Celkové výdaje města Sokolov vynaložené na péči o zeleň

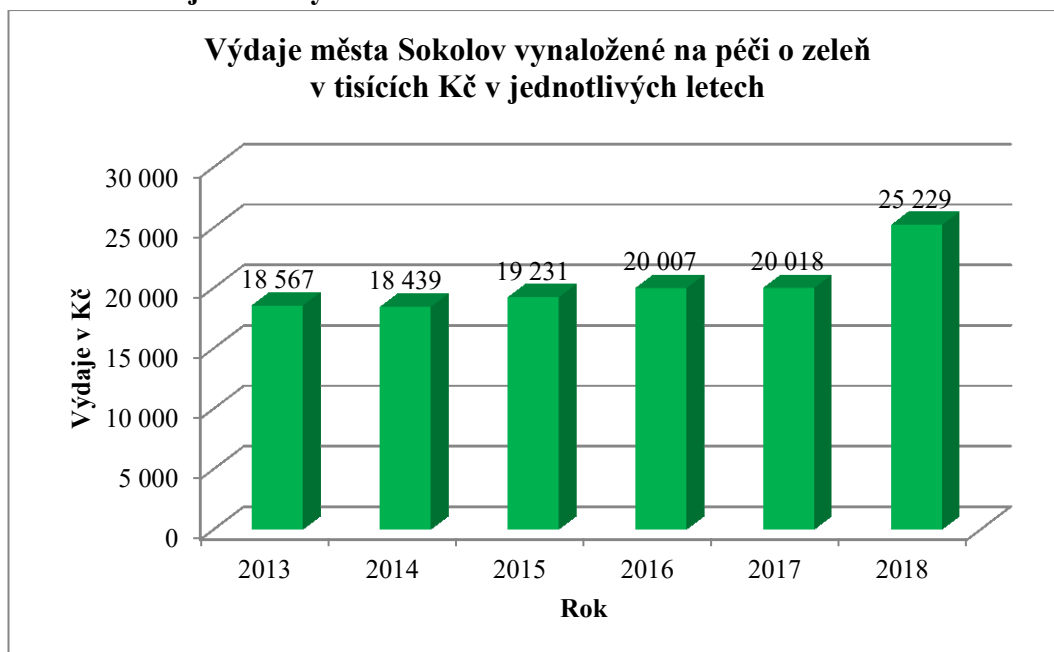
Rok	Celkové výdaje města Sokolov vynaložené na péči o zeleň v tisících Kč		
	Roční výdaje na údržbu zeleně	Opravy a udržování, ozelenění, výsadby zeleně, odborné práce, služby, drobný majetek, materiál	Celkem
2013	17 194	1 373	18567
2014	17 261	1 178	18439

2015	17 510	1 721	19231
2016	17 131	2 876	20007
2017	17 447	2 571	20018
2018	18 894	6 335	25229

Zdroj: Urbánek, 2018

Z uvedené tabulky je patrné, že v průběhu sledovaného období celkové výdaje na údržbu městské zeleně na území města rostou. Tento nárůst je způsoben rostoucí mírou inflace, změnami v daňovém systému, celkovým nárůstem cenové hladiny zboží a služeb. Dále nelze opomenout, že v rámci obnovy majetku města se zároveň revitalizují plochy zeleně, o které je nutné se nově starat. Vynechat nelze ani vandalismus a úhyn rostlin.

Obrázek č. 36 – Graf: Výdaje města Sokolov vynaložené na péči o zeleň v tisících Kč v jednotlivých letech

Zdroj: Urbánek, 2018

6.4.2 Finanční analýza náročnosti údržby veřejné zeleně v přepočtu na jednoho obyvatele

Dle statistického úřadu žije ve městě Sokolov ke dni 31.12.2016 celkem 23 546 obyvatel s trvalým nebo dlouhodobým pobytem (ČSÚ, 2018). Celková rozloha města Sokolov činí 2 271,95 ha, z toho plocha veřejné zeleně dle uzavřené smlouvy o zabezpečení veřejně prospěšných služeb činí 160 ha.

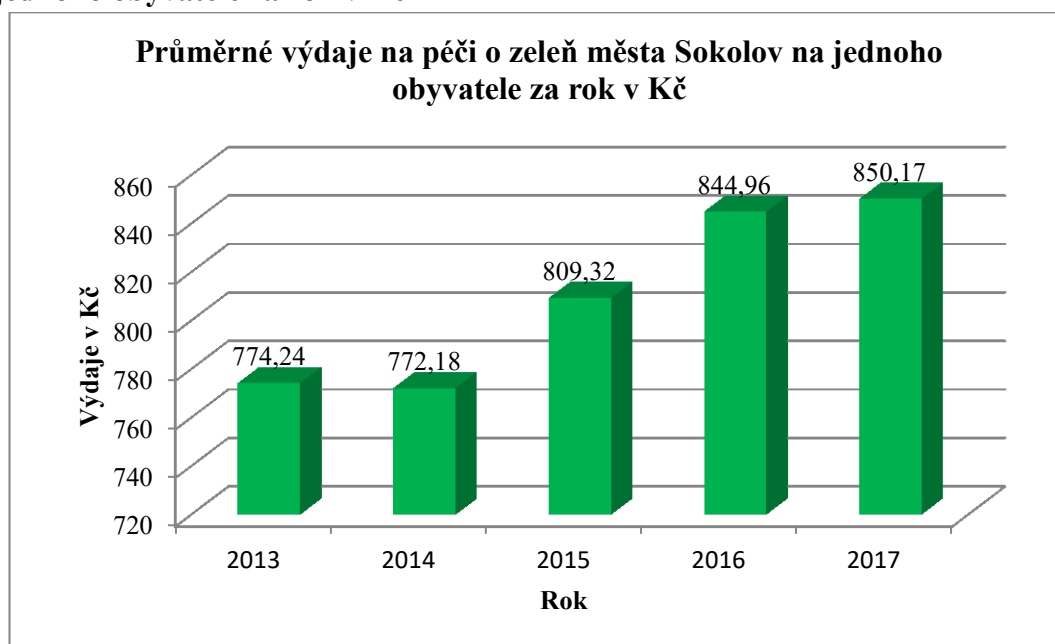
Tabulka č. 06 – Výdaje města na péči o zeleň v přepočtu na jednoho obyvatele v Kč a jeden hektar v Kč

Rok	Počet obyvatel *	Výdaje města na péči o zeleň na jednoho obyvatele v Kč a jeden ha v Kč		
		Roční výdaje na údržbu v tis. Kč	Průměrné výdaje na jednoho obyvatele za rok v Kč	Průměrné výdaje na hektar za rok v Kč
2013	23 981	18 567	774,24	116 043,75
2014	23 879	18 439	772,18	115 243,75
2015	23 762	19 231	809,32	120 193,75
2016	23 678	20 007	844,96	125 043,75
2017	23 546	20 018	850,17	125 112,50

Zdroj: Urbánek, 2018

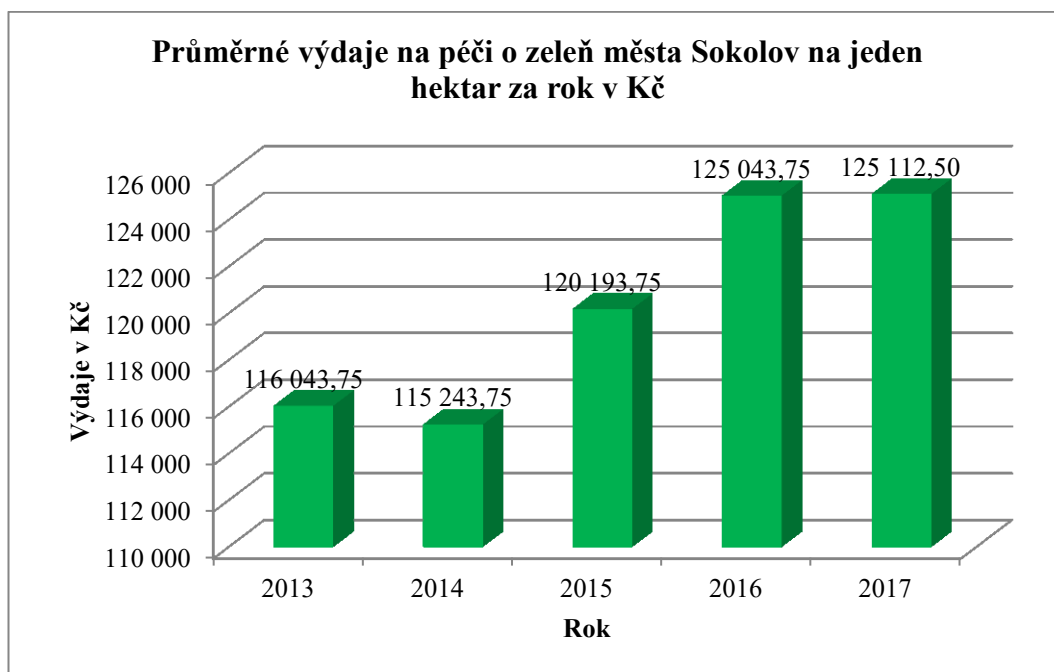
Pozn.: * stav k 31.12. předcházejícího roku

Obrázek č. 37 – Graf: Průměrné výdaje na péči o zeleň města Sokolov na jednoho obyvatele za rok v Kč

Zdroj: Urbánek, 2018

Obrázek č. 38 – Graf: Průměrné výdaje na péči o zeleň města Sokolov na jeden hektar za rok v Kč

Zdroj: Urbánek, 2018

6.5 Zhodnocení zjištěných údajů a návrh řešení pro samosprávu města

6.5.1 Zhodnocení zjištěných údajů

Srovnání funkčních ploch dle územního plánu a skutečné udržované plochy zeleně:

Dle Územního plánu Sokolov je zeleň vymezena funkčními plochami veřejné prostranství VP2, VP3, VP4, VP5, VP7, VP8, VP9 a VP10. Dále je zeleň vyjádřena funkčními plochami Veřejná prostranství – zeleň VZ1, VZ2, VZ3 a VZ4.

Celková plocha funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň je dle územního plánu 99,5 ha. Z celkové plochy zájmového území 587,9 ha činí funkční plochy zeleně přibližně 17 %.

Podle programu GS Pasport činí skutečná veřejná zeleň 162,3 ha. Z celkové plochy zájmového území 587,9 ha činí tedy skutečná plocha veřejné zeleně dle GS Pasportu 27,6 %.

Plocha skutečné veřejné zeleně, která je v souladu s územním plánem, činí 59,2 ha, tj. z celkové plochy udržované veřejné zeleně (162,3 ha) 36,5 %.

Plocha skutečné veřejné zeleně, která není v souladu s územním plánem, činí 122,2 ha, tj. z celkové plochy udržované veřejné zeleně (162,3 ha) 75,3 %. Jedná se o veřejnou zeleň, která je skutečná, je na ní prováděna údržba, ale v územním plánu není definována funkčními plochami veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň.

Z uvedeného vyplývá, že dochází k rozporu mezi územním plánem a skutečnou plochou veřejné zeleně a její údržbou. V územním plánu je zaznamenáno cca 17 % funkčních ploch veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň. Skutečná udržovaná veřejná zeleň evidovaná v GS Pasport činí 27,6 %.

Koncepce veřejné zeleně:

V rámci urbanistické koncepce veřejné zeleně dle Územního plánu Sokolov plochy zeleně Veřejné prostranství (VP) představují plochy převážně pro komunikace (různých kategorií), plochy Veřejné prostranství – zeleň (VZ) představují plochy pro veřejnou zeleň.

Koncepce zeleně v územním plánu tedy řeší pouze údržbu zeleně podél komunikací a chodníků, tak aby zeleň neohrožovala bezpečnost silničního provozu a chodců na chodnících.

Dle základní koncepce uspořádání krajiny územního plánu je do budoucna podporováno zvyšování podílu zeleně v krajině (meze, remízky, atp.), s tím, že stávající prvky zeleně budou zachovány. V krajině budou zřízeny plochy pro územní systém ekologické stability. Dále budou zřizovány komunikace umožňující průchodnost krajinou, cyklostezky, cesty pro jiné sportovně turistické využití (hipostezky, běžkařské tratě atp.).

Dále jsou v územním plánu navrženy plochy v krajině se změnou využití, kterými jsou SN1 a SN2.

SN1: Navržený pás zeleně přírodního charakteru v šíři 50 m mezi řekou Ohří a plochami aktivit na Jižním lomu.

SN2: Navržený pás ochranné zeleně, který oddělí navrhovanou průmyslovou zónu Sokolov – Staré Sedlo od zástavby města.

Bližší a podrobnější specifikace ploch veřejné zeleně v Územním plánu Sokolov koncepce neuvádí.

V rámci strategického plánu koncepce zeleně jsou stanoveny plochy s nejintenzivnější údržbou, což jsou lokality Staré město, Park, Centrum, Nádraží.

Dále pak lokality s méně intenzivní údržbou – sídlištní celky Boženy Němcové, Vítězná, Nad koupalištěm, Heyrovského, Marie Majerové, Michal, Švabinského, Karla Čapka. Odpočinkové a sportovní areály Bohemie, Baník, Areál zdraví a Jižní lom.

Nejméně intenzivní údržba je realizována v lokalitách – Šenvert, Svahy nad chemičkou, Svahy pod hřbitovem, Stará Ovcárna.

Údržba zeleně:

Město Sokolov má zajištěnu správu a údržbu veřejné zeleně prostřednictvím smlouvy o zabezpečení veřejných služeb. Tato smlouva je uzavřena se společností SOTES Sokolov, spol. s r.o. Ve smlouvě je definována údržba zeleně, sekání trávy, sběr listí a péče o stromy a keře. Tyto činnosti jsou uskutečňovány podle charakteru oblasti, tj. od intenzivní až po občasnou údržbu. Tuto smlouvu lze chápat jako plán údržby veřejné zeleně města Sokolov. Údržba je dána historicky a je doplňována o nově realizované projekty, o které je třeba se starat.

Na základě prostudování uvedené smlouvy, územního plánu, programu GS Pasport a místním šetřením však bylo zjištěno, že údržba celkové plochy zeleně není uvedenou smlouvou řešena zcela. Zbývající část zeleně se buďto neošetřuje nebo je v případě potřeby údržba zajišťována speciálními objednávkami.

Výdaje na údržbu každým rokem mírně rostou, což je dáno hlavně vyšší cenovou hladinou komodit, ale i náročností péče o zeleň, která byla spolufinancována z prostředků EU v rámci udržitelnosti projektů.

Evidence prvků zeleně:

Během místního šetření byl zjištěn nesoulad mezi skutečně umístěnými prvky zeleně a vyznačením v mapových podkladech, tj. evidovaných v jednotlivých pasportech stromů, keřů, liniových prvků a ploch zeleně. Zároveň je evidován pouze název prvku a chybí jakákoliv informace o prováděné údržbě. Chybí propojení s koncepcí zeleně územního plánu.

6.5.2 *Návrh řešení pro samosprávu*

Vzhledem k tomu, že bylo zjištěno, že 75,3 % veřejné zeleně není v souladu s územním plánem, je třeba, aby odpovědný pracovník navrhl příslušnému odboru zpracování změny územního plánu, tak aby územní plán odpovídal skutečnosti.

Platný územní plán koncepci veřejné zeleně řeší pouze okrajově, zvláštním způsobem ji nerozvádí. Zpracovatel ji buďto opomněl či mu nebylo zadáno, aby ji detailně zpracoval. V rámci změny územního plánu by odpovědný pracovník měl žádat o vypracování koncepce zeleně či generelu zeleně.

Dále by měl odpovědný pracovník zrevidovat ustanovení smlouvy o zabezpečení veřejných služeb v oblasti správy a údržby zeleně, neboť smlouva neobsahuje péči o veškerou veřejnou zeleň na území města. V rámci místního šetření bylo zjištěno, že se v území nachází velké množství ploch zeleně mezi bytovými domy. Vzhledem k tomu, že výdaje na údržbu zeleně mírně rostou, možností je např. zeleň u bytových domů pronajmout bytovým družstvům či společenstvím vlastníků bytových jednotek, tak aby byly ony odpovědny za jejich údržbu. Dále se nabízí přehodnotit nutnost zelených ploch na určitých místech, např. podél komunikací.

Dalším návrhem je provedení nové pasportizace veřejné zeleně v majetku města za účelem vybudování komplexního systému správy, údržby a péče veřejné zeleně. Tato pasportizace by měla být zpracována odbornou firmou a měla by navazovat na koncepci veřejné zeleně v územním plánu a generelu zeleně. Na počátku je však třeba počítat s vyššími finančními výdaji při zadání zpracování těchto dokumentů externí firmou.

7. Diskuze

Diplomová práce se zabývá analýzami veřejné zeleně ve městě Sokolov. Území města Sokolov bylo analyzováno v souvislosti s rozlohou plochy zeleně na jednoho obyvatele, bylo provedeno srovnání skutečně udržované zeleně vůči funkčním plochám veřejné prostranství a veřejné prostranství - zeleň v územním plánu města, bylo provedeno hodnocení stanovených nebezpečných lokalit a v nich umístěných prvků a ploch zeleně a na závěr byla učiněna finanční analýza výdajů na správu a údržbu veřejné zeleně ve městě.

Analýzy byly zaměřeny pouze na veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň, které jsou ve vlastnictví města Sokolov, jiní vlastníci nebyli do analýz zahrnuti.

Na základě těchto analýz, prostudováním příslušných materiálů a místního šetření bylo navrženo možné řešení nesrovnalostí či chyb samosprávou města. Přijetím navržených řešení a vypracováním generelu zeleně je pravděpodobné, že bude docíleno snížení výdajů na správu, údržbu a péči o veřejnou zeleň, avšak zpočátku je třeba počítat s vyššími náklady na pořízení takového dokumentu.

Rovněž Jelínková (1982) považuje generel zeleně za komplexní podklad sloužící k efektivnímu vynakládání investičních a provozních prostředků na zelené plochy. Vytváří základní materiál, který umožňuje včasnou přípravu realizací, jejich koordinované plánování, projekční zajištění, realizaci i trvalou a ekonomickou údržbu.

Správně vypracovaný pasport zeleně obsahuje údaje o prvcích zeleně a systému jejich údržby. Jelikož byly nalezeny nesrovnalosti či chyby v pasportu jednotlivých vrstev veřejné zeleně, bylo navrženo vypracování nového pasportu zeleně odbornou externí firmou. Uvedené potvrzuje i Šimek (2001), kdy zmiňuje, že pasport zeleně je základním a rozhodujícím podkladem pro správu zeleně, který zahrnuje data o množství zastoupených prvcích s navrženým konkrétním režimem péče o tyto prvky.

8. Závěr a přínos práce

Diplomová práce analyzovala veřejnou zeleň ve městě Sokolov. Zhodnotila skutečně udržovanou plochu veřejné zeleně a plochu evidovanou v územním plánu. Byl zjištěn nesoulad 75,3 % skutečné veřejné zeleně s funkčními plochami evidovanými v Územním plánu Sokolov.

Prostudováním příslušných dokumentů bylo zjištěno, že je třeba blíže specifikovat a detailněji rozpracovat koncepci veřejné zeleně v územním plánu.

Dále byla v práci zhodnocena údržba veřejné zeleně. Bylo zjištěno, že smluvně zajištěná správa a údržba zeleně neobsahuje veškerou skutečnou veřejnou zeleň na území města. Buďto není u této části veřejné zeleně prováděna údržba nebo je zajištěna nad rámec uzavřené smlouvy zvláštními objednávkami.

Přínosem práce bylo upozornění na nesoulad skutečné veřejné zeleně se zelení evidovanou v územním plánu. Zjištění výdajů na údržbu veřejné zeleně na jednoho obyvatele města a jeden hektar plochy zeleně. Bylo provedeno zmapování prvků zeleně ve stanovených nebezpečných lokalitách.

Dále byla navržena možná řešení těchto nedostatků, kterými jsou změna územního plánu, vypracování generelu zeleně, vytvoření nové pasportizace veřejné zeleně v majetku města, či její aktualizace. V rámci snížení výdajů na údržbu zeleně přehodnotit systém správy a údržby veřejné zeleně v rámci užívání majetku.

Tato diplomová práce je určena vedení města Sokolov jako prvotní podnět a podklad k zahájení změny územního plánu, vypracování generelu zeleně a vytvoření kvalitního pasportu veřejné zeleně na území města Sokolov.

9. Přehled literatury a použitých zdrojů

- BALABÁNOVÁ P., CHROBOCZKOVÁ M., KUČEROVÁ Z., NANTL F., ROZMANOVÁ N., 2015: Principy a pravidla územního plánování Kapitola C – Funkční složky C.10 Veřejná prostranství (online) [2018.02.20], dostupné z <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaC/C10-2015.pdf>.
- BISHOP I. D., LANGE E., 2005: Visualization in landscape and environmental planning. Taylor & Francis, New York, 290 s.
- BOONE CH. G., MODARRES A., 2006: City and environment. Temple University Press, Philadelphia, 221 s.
- FRANCIS R. A., CHADWICK M. A., 2013: Urban ecosystems. Routledge, New York, 212 s.
- GAJDÍKOVÁ Z., ROZMANOVÁ N., 2016: Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech (online) [2018.01.20], dostupné z https://www.mmr.cz/getmedia/82ed4e8c-759a-4490-a59f-23d47a3791a4/2016_III_31_Principy-a-zasady-urbanisticke-kompozice-v-prikladech.pdf.
- HAMADA T., 2009: Social and cultural development of human resources. Eolss Publishers Co Ltd, Oxford, 534 s.
- HAQ S. M. A., 2011: *Urban green Spaces and an Integrative Approach to Sustainable* (online) [2018.02.14], dostupné z <http://file.scirp.org/Html/5881.html>.
- HORKÝ J., 1982: Tvorba krajiny. ČVUT, Praha, 212 s.
- HURYCH V., 2011: Význam zeleně pro člověka, Historický vývoj zahrad a parků, Základy kompozice zeleně, Kompoziční prvky zeleně. In: EZECHEL M., HURYCH V., MICHÁLKOVÁ R., STEJSKALOVÁ J., SVOBODA S.: Tvorba zeleně: sadovnictví – krajinářství. Grada Publishing, Mělník, 14-71 s.
- JELÍNKOVÁ M., 1982: Generely zeleně – Aktuality Výzkumného a šlechtitelského ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích. O.P. Sempra, Praha, 105 s.
- KAVKA B., ŠINDELÁŘOVÁ J., 1978: Funkce zeleně v životním prostředí. SZN, Praha, 114 s.

- MAREČEK J., 2004: Zeleň ve venkovských sídlech a v jejich krajinném prostředí. ČZU, Praha, 130 s.
- MICHÁLKOVÁ M., 2011: Plánování a projektování zeleně. In: EZECHEL M., HURYCH V., MICHÁLKOVÁ R., STEJSKALOVÁ J., SVOBODA S.: Tvorba zeleně: sadovnictví – krajinářství. Grada Publishing, Mělník, 243-262 s.
- NOVOTNÝ J., 1958: Zeleň ve městě. Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 203 s.
- PROCHÁZKOVÁ H., 2015: Koncepce prevence kriminality města Sokolov pro období let 2015 – 2017 (online) [2018.01.15], dostupné z <http://bezpecne.sokolov.cz/files/Koncepce_prevence_kriminality_2015-2017.pdf>.
- SKLENIČKA P., 2003: Základy krajinného plánování. Naděžda Skleničková, Praha, 321 s.
- STEJSKALOVÁ J., 2011: Soustava zeleně. In: EZECHEL M., HURYCH V., MICHÁLKOVÁ R., STEJSKALOVÁ J., SVOBODA S.: Tvorba zeleně: sadovnictví – krajinářství. Grada Publishing, Mělník, 75-118 s.
- ŠIMEK P., 2001: Městská zeleň. In: ŠRYTR P.: Městské inženýrství: 2. Academia, Praha: 183–220 s.
- ŠTENCEL V., SOUČEK V., ŠONSKÝ D., 1983: Architektonické úpravy veřejných prostranství. SNTL, Praha, 170 s.
- VOREL I., 2006: Pravidla územního plánování - C.5 Zeleň, aktualizace BALABÁNOVÁ P. et KYSELKA I. (online) [2016.09.05], dostupné z <<http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/pap-komplet-pro-tisk-23-03-2016x.pdf>>.
- WOOLLEY H., 2003: Urban Open Spaces. Spon Press, London, 277 s.

Legislativa:

- ZÁKON č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- ZÁKON č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění.
- ZÁKON č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.

- ZÁKON č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění.
- VYHLÁŠKA č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, v platném znění.
- ČSN 83 9001: Sadovnictví a krajinářství – Terminologie – Základní odborné termíny a definice. Český normalizační institut, Praha, 1999. 36 s.
- ČSN 83 9021: Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba. Český normalizační institut, Praha, 2006. 12 s.
- ČSN 83 9031: Technologie vegetačních úprav v krajině – Trávníky a jejich zakládání. Český normalizační institut, Praha, 2006. 10 s.
- ČSN 83 9051: Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy. Český normalizační institut, Praha, 2006. 10 s.
- ČSN 83 9061: Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích. Český normalizační institut, Praha, 2006. 8 s.

Internetové zdroje:

- ČSÚ, ©2016: Vybrané údaje za obec Sokolov (okres Sokolov) (online) [2018.01.20], dostupné z https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=VUZEMI_43_560286#profil31590=page%3Dprofil-uzemi%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-01%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31590&profil31613=page%3Dprofil-uzemi%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-DEMSTAV%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31613&profil31714=page%3Dprofil-uzemi%26rqup%3DA%26pvo%3DPU-MOSZV-BYT%26z%3DT%26f%3DTABULKA%26clsp%3D31714.

- ČÚZK, ©2018: Informace z katastrálního území (online) [2018.01.20], dostupné z <<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/VyberKatastrInfo.aspx>>.
- EUROPEAN ENVIROMENT AGENCY, ©2000: Corine land cover (online) [2018.01.28], dostupné z <<https://www.eea.europa.eu/publications/COR0-landcover>>.
- Healthy Parks Healthy People Central, ©2017: Urban planning and the importance of green space in cities to human and environmental health (online) [cit. 2017.08.20], dostupné z <<http://www.hphpcentral.com/article/urban-planning-and-the-importance-of-green-space-in-cities-to-human-and-environmental-health>>.
- MěÚ Sokolov, ©2008: Územní plán Sokolov (online) [2018.01.21], dostupné z <http://www.sokolov.cz/urad/odbory/odbor_stavebni_a_uzemniho_planovani/uzemni_plany/vydane/sokolov-37896>.
- MěÚ Sokolov, ©2014: Historie města Sokolov (online) [2018.01.21], dostupné z <<http://www.sokolov.cz/mesto/historie-mesta-sokolov-63>>.
- MěÚ Sokolov, ©2016: Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Sokolov - 4. aktualizace 2016 (online) [2018.01.20], dostupné z <http://www.sokolov.cz/urad/odbory/odbor_stavebni_a_uzemniho_planovani/uzemne-analyticke-podklady-27086>.
- MěÚ Sokolov, ©2018: Usnesení a jednání orgánů města (online) [2018.03.20], dostupné z <http://usn.muSokolov.cz:8610/usn_pub/#!/VyhledaniJednani>.
- REGISTR SMLUV, ©2018: Město Sokolov - Smlouva o zabezpečení veřejně prospěšných služeb pro rok 2018 (online) [2018.01.26], dostupné z <<https://smlouvy.gov.cz/smlouva/4507248>>.
- ÚÚR, ©2009: Občan a územní plánování Práva a povinnosti občanů v oblasti územního plánování (online) [2018.01.20], dostupné z <https://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezneni/Obcan_a_UP_2009/obcan_a_UP_20090226.pdf>.

- WHO, ©2016: Urban green spaces and health A review of evidence (online) [cit. 2018.03.01], dostupné z <http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/321971/Urban-green-spaces-and-health-review-evidence.pdf?ua=1>.
- WHO, ©2018: *Urban green spaces* (online) [cit. 2018.03.18], dostupné z <<http://www.who.int/sustainable-development/cities/health-risks/urban-green-space/en/>>.

10. Seznam obrázků

Obrázek č. 01 – Příklad grafického výstupu pasportu zeleně	32
Obrázek č. 02 – Mapa České republiky s vyznačením města Sokolov.....	37
Obrázek č. 03 – Mapa: Porovnání urbanistické koncepce Územního plánu Sokolov s rozdělením města Sokolov do lokalit	42
Obrázek č. 04 – Územní plán Sokolov	45
Obrázek č. 05 – Mapa: Zeleň města Sokolov	46
Obrázek č. 06 – Mapa: Rozloha zeleně na obyvatele v lokalitách.....	50
Obrázek č. 07 – Graf: Přehled o zastoupení plochy zeleně v jednotlivé ploše lokality	51
Obrázek č. 08 – Graf: Poměr plochy zeleně k celkové ploše lokalit	51
Obrázek č. 09 – Lokalita Staré město	53
Obrázek č. 10 – Lokalita Park.....	54
Obrázek č. 11 – Lokalita Centrum	56
Obrázek č. 12 – Lokalita Nádraží	57
Obrázek č. 13 – Lokalita Šenvert.....	59
Obrázek č. 14 – Lokalita Bohemie.....	60
Obrázek č. 15 – Lokalita Karla Čapka	62
Obrázek č. 16 – Lokalita Svahy nad chemičkou.....	63
Obrázek č. 17 – Lokalita Svahy pod hřbitovem.....	65
Obrázek č. 18 – Lokalita Boženy Němcové.....	66
Obrázek č. 19 – Lokalita Vítězná.....	68
Obrázek č. 20 – Lokalita Nad Baníkem	69
Obrázek č. 21 – Lokalita Baník.....	71
Obrázek č. 22 – Lokalita Nad koupalištěm	72
Obrázek č. 23 – Lokalita Heyrovského.....	74
Obrázek č. 24 – Lokalita Marie Majerové	75
Obrázek č. 25 – Lokalita Michal.....	77
Obrázek č. 26 – Lokalita Švabinského.....	78
Obrázek č. 27 – Lokalita Areál zdraví	80
Obrázek č. 28 – Lokalita Stará ovčárna	81
Obrázek č. 29 – Lokalita Jižní lom	83

Obrázek č. 30 – Mapa: Funkční plochy veřejné prostranství a veřejné prostranství – zeleň dle Územního plánu Sokolov.....	84
Obrázek č. 31 – Mapa: Plochy zeleně ve městě Sokolov	85
Obrázek č. 32 – Mapa: Plochy veřejné zeleně, které jsou v souladu s Územním plánem Sokolov.....	86
Obrázek č. 33 – Mapa: Plochy veřejné zeleně, které nejsou v souladu s Územním plánem Sokolov.....	87
Obrázek č. 34 – Mapa: Porovnání ploch veřejné zeleně.....	87
Obrázek č. 35 – Mapa: Nebezpečné lokality	89
Obrázek č. 36 – Graf: Výdaje města Sokolov vynaložené na péči o zeleň v tisících Kč v jednotlivých letech.....	91
Obrázek č. 37 – Graf: Průměrné výdaje na péči o zeleň města Sokolov na jednoho obyvatele za rok v Kč.....	92
Obrázek č. 38 – Graf: Průměrné výdaje na péči o zeleň města Sokolov na jeden hektar za rok v Kč	93

11. Seznam tabulek

Tabulka č. 01 – Obsah pasportu zeleně.....	31
Tabulka č. 02 – Přehled rozloh katastrálních území města Sokolov.....	37
Tabulka č. 03 – Četnost sečí a sběru listí dle lokalit.....	47
Tabulka č. 04 – Plocha zeleně.....	88
Tabulka č. 05 – Celkové výdaje města Sokolov vynaložené na péči o zeleň	90
Tabulka č. 06 – Výdaje města na péči o zeleň v přepočtu na jednoho obyvatele v Kč a jeden hektar v Kč.....	92